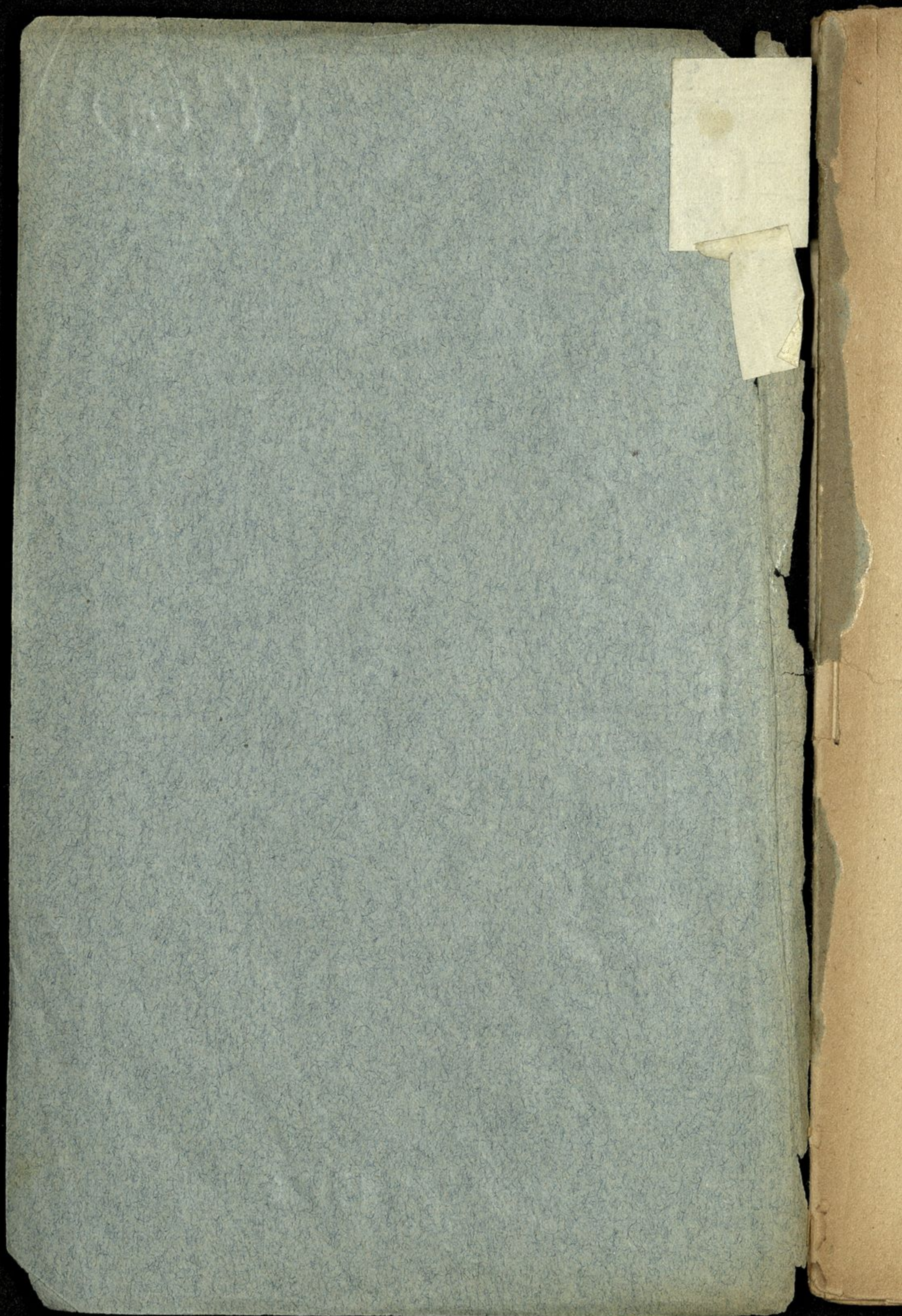

39285.

8° 67.

030047536

Ta zvezek je končan zase!

**Josip Petrossini, najznamenitejši
:: laško-amerikanski detektiv ::**

Giovanni Gasapardi, kralj zločincev

ali

Živ pokopan.

Newyorška povest.

Važen pogovor v policijski palači.

V privatni sobi šefa njujorške kriminalne policije, inšpektorja Mc.-Clunskyja, je sedel ta v živem razgovoru z znanim detektivom Petrossinijem, svojim intimnim prijateljem, čigar pomoči se je posluževal vedno, kadar se ni posrečilo niti njegovi bistroumnosti, niti bistroumnosti njegovih najspretnjših uradnikov, izslediti kateregakoli kriminalnega hudodelca. Hudodelci hudsonske metropole niso samo jako mnogoštevilni, ampak se rekrutirajo tudi iz najbolj nevarnih elementov celega sveta. Ni ga skoro naroda, kateri ne bi drugonajvečjemu mestu na svetu plačal svojega tributa s tem, da odpošlje del svojega prebivalstva v to mesto;

niso pa navadno najboljši elementi, ki se na ta način v New-Yorku nastanijo. V največ slučajih so to izgubljene eksistence, ki izgubijo tu v težavni borbi za obstanek slednji moralni čut in jih prištevamo oni vrsti mednarodnih hudodelcev, s katerimi bije policija neprestan boj. Tudi danes je bil inšpektor Mc. Clunsky zopet s svojo „latinščino pri kraju“, kar je tudi sam z nevoljnim obrazom priznal. Šlo se je za stvar, nad katero so si celo najbistroumnejši in najbolj izkušeni uradniki zastonj belili glave.

Še ne red 14 dnevi je izsledil Petrosini nekega bančnega predsednika. Ta se je imenoval Isaak Weadows, je pripadal imoviti rodbini, vendar pa že od mladih nog ni bil dosti prida.

Presedel je v svojem rojstnem mestu San Francisko 5 let zapora vsled ropa v neki banki, potem pa se je podal v Evropo in je pod napačnim imenom Bob Morgan s številnimi svojimi tovariši v raznih velikih mestih ropal banke. Vest o smrti svojega očeta in o veliki dedčini, ki pripada nanj, je Isaaka Weadowsa očitno poboljšala. Na skrivnem je zapustil svoje tovariše, prepeljal se v New York in njegovo premoženje mu je tu omogocilo, pridobiti nekaj kapitalistov za ustanovitev Midland National banke, katerim je postal končno tudi predsednik. Vse bi bilo dobro, da niso njegovi stari to-

variši zvedeli o tem. Tu so se zbudili zopet hudodelski naklepi instinkti Meadowsa, in predrzno je sklenil, svojo lastno banko pustiti oropati za 350 000, dolarjev, da na ta način nagradi svoje tovariše in se jih otrese za vedno. To se je tudi izvedelo in nikdo bi ne prišel na sled roparjem, da ni bistroumnost Petrossinija razvozlala zagonetne uganke. V pozni uri zvečer še istega dne, ko se je zgodil fingiran vlom, so bili kriveci v rokah pravice. Inšpektor McClunsky je dal Isaaka Meadowsa zapreti in prepeljali so ga v neko celico policijskega stana. Prihodnje jutro bi moral biti jetnik zaslišan, toda izkazalo se je, da je ubežal iz dobro zastražene ječe. Da, še več! Izginila sta tudi dva stražarja in bilo je več kot gotovo, da sta bila podkupljena in pomagala bančnemu predsedniku k begu. Rano zjutraj se je podal Meadows urnih korakov v Midland National banko in strežaj mu je seveda brez obotavljanja odprl vrata. Isaak Meadows je bil namreč prepričan, da se vest o njegovem zaporu še ni razširila in v tem se ni motil. Iz svojega predala je vzel najprej svoje lastno premoženje, potem pa se je polastil še 56.000 dolarjev bančnega denarja in je izginil.

Ta nečuvena predrznost je spravila seveda celo kriminalno policijo newjorško pokonci; toda o beguncu ni bilo ne duha, ne

sluha. Isaak Meadows je izginil s sveta, dasiravno ni bilo dvoma, da je bil slejkoprej v New-Yorku.

„Torej, ljubi inšpektor,“ pravi Josip Petrossini zamišljeno, sedeč v naslonjaču, „uspeh vašega poizvedovanja je ta, da sumite nekega Gasapardija, češ, da je ta podkupil ona dva jetniška paznika in tako pomagal bančnemu predsedniku k begu, in tvoji ljudje sklepajo iz tega, da je Meadows nekega udeleženca pri ropu Midland National banke nagovoril z „Giovani,“ da je bil Gasapardi udeležen hudodelstva in ravno tako tudi trdijo, da Giovanni Gasapardi ve za sedanje bivališče Isaaka Meadowsa, ki se tudi imenuje Bob Morgan.

„To je čisto gotovo,“ pripomni inšpektor Mc-Clunsky.

„Zato sem tudi poslal Paula Lafonta ne sled Gasapardiju.“ „Hm,“ pravi detektiv, pušeč cigareto. „Smatraš Ti Lafonta za najbolj zmožnega izmed Tvojih uradnikov?“ „Brez dvoma!“ potrdi inšpektor. „Tudi jaz cenim Paula Lafonta visoko, če tudi rečem prosto, ljubi George, da smatram tega polzkega Gasapardija, ki je na sumu vseh mogočih hudodelstev, ki pa se mu ne more dokazati niti najmanjšega prestopka, za patrona, ki vleče za nos vse Tvoje ljudi z Lafontom vred . . . kaj pa je Lafont dosedaj dosegel — on ga „observira“ gotovo že več,

kot en teden?“ „Danes je deseti dan!“ zamrmra inšpektor nevoljno, potem ko je pogledal v svoj ročni koledar.

„In kaj je Lafont dosegel? vpraša detektiv smehljaje. „Nič“ odgovori inšpektor zlovoljno. „Vse, kar nam je znano, je to, da obišče Gasapardi vsak popoldan o gotovi uri neko hišo v Boston Road v predmestju Bron, se ondu nekaj časa mudi in se potem zopet z največjo točnostjo vrne v hotel Garni „Undine“ na zgornem delu Broadwayja, kjer si je najel drago stanovanje.“ „On živi sploh vzgledno življenje!“ pripomni detektiv hladno. „Pri ljudeh kakor je Gasapardi, se lahko z gotovostjo trdi, da se čutijo zasledovani od policije in so torej oprezni.“ „Lafont je opazil, da on vedno z rokami maha, kadar se bliža hiši v Bron in da ima roke globoko v žepih, kadar jo zapušča.“

Josip Petrossini se kratko nasmehne. „To se opazi lahko pred vsako banko. Ljudje, ki prinašajo denar, tišijo roko v žep ko gredo notri in ko jo zapustijo, mahajo z rokami. Ljudje pa, ki iščejo denarja, delajo ravno nasprotno.“

„Torej znamenje, da Gasapardi nekaj iz hiše odnaša, kar pa je njegova last.“

„Ljubi George, Ti si popolnoma pozabil, da je Gasapardi največji lisjak v deželi in da je najmanj tako pretkan, kakor nas kdo!“ pripomni detektiv smehljaje. „Z dru-

gimi besedami, Gasapardi je opazil isto kakor mi. Samoobsebi umevno, dela on sedaj nasprotno, mahlja z rokami, kadar ima polne žepe in jih skriva v nje, kadar nima nič notri — prinaša torej nekaj v hišo!“ pristavi s povzdignjenim glasom. „In kaj naj bi bilo to družega, kot živila za svojega prijatelja Isaaka Meadowsa, ki je skrit v njegovi hiši.“ Inšpektor zmaje z glavo. „Čast Tvoji bistrournosti, ljubi Josip. Vendar razumem tudi jaz svoj posel in sem pri belem dnevu osebno z najbolj izkušenimi ljudmi preizkal hišo od kleti do strehe in nisem našel popolnoma nič sumljivega — v poslopju ne najdeš niti miši, kaj še tako važno osebo, kot ta bivši bančni predsednik!“

„Hm, to odgovarja popolnoma Gasapardijski iznajdljivosti! Jaz menim drugače!“

„Zdi se mi, da smo observirali nekoga, ki mu je sicer v zabavo, naše ljudi voditi za nos, nima pa v resnici popolnoma nič skrivati!“

Detektiv zmaje z glavo. „Ne uči me, kak da je Gasapardi! On je najmanj tako nevaren kot njegov brat Attilo.“

Gotovo se še spominjaš, bil je to najbolj nevaren tihotapec zlatnine in dijamantov, ki je zalagal skoraj celo Italijo z ukradenim blagom in je oškodoval vlado združenih držav za več milijonov, dokler mu nisem prišel na sled jaz . . . bil sem takrat nešteto-

krat v smrtni nevarnosti . . . in da je nazadnje končal on in ne jaz, se imam zahvaliti samo temu, da sem izprožil četrť sekunde preje svoj samokres. Toda vse to je postranska stvar, kajti tu imamo opraviti z njegovim bratom . . . ta Gasapardi, ki je bil nekđaj zvest prijatelj Isaaka Meadowsa, ko je bil ta bančni predsednik, je udeležen pri celi stvari — on in samo on ima Isaaka Meadowsa skritega in mu donša vsak dan živil!“

„Če ti pa rečem, da sem z Lafontom, Me. Guirom, Sharpom in Mullenom osebno preiskal vse kote v hiši in nič našel.“ —

„Tedađ me bo s Tvojim dovoljenjem samo vspodbudilo, preiščem tudi jaz danes ponoči to zagonetno hišo!“ pripomni Josip Petrossini smehljaje. „Kdo ve, mogoče pa vendar le kaj razkrijem . . . Saj ni, da bi moral biti Meadows skrit ravno v hiši . . . vendar pot do njegovega skrivališča pelje skozi ono hišo, pri tem ostanem!“

Inšpektor Mc. Clunsky pogleda presenečeno prijatelja. „Alo, to je zopet popolnoma Josip Petrossinijeva ideja!“ pripomni, „On ne tiči v hiši, vendar pot do skrivališča pelje skozi hišo!“ Nasmeje se nekoliko prisiljeno, kajti jezi ga, da si ravno pripozna ženijalne zmožnosti svojega slavnega prijatelja, da ga ta v vsem prekaša in igraje izvede vse, česar on sam z vso bistroumnosjo ni mogel doseči.

„Želim Ti mnogo sreče, in v resnici hrepenim po Tvojih odkritjih!“ meni končno Mc. - Clunsky. „Sklenjeno torej, jaz pričnem s stvarjo,“ pravi Petrossini.

„Toda samo pod pogojem, da Tvoje ljudi odpokličeš od zasledovanja . . .“

„Zakaj to?“ meni inšpektor začudeno.

„Ker hočem na Gasapardija napraviti vtis, kot, da bi bilo z „observiranjem“ pri kraju, pripomni Petrossini jako odločno. „Torej še enkrat, Ti odpokličeš svoje ljudi in jim naložiš takoj druga opravila, tako, da pride Gasapardi, kateri tudi brez dvoma pazi na svoje paznike, do prepričanja, da je glavni stan končno vendar prenehal z zasledovanjem. Zato pa bodem jaz vedno za njim in ne neham prej, dokler ga nisem razkril.“

Veselo se nasmehne, ko vidi nevoljen obraz svojega prijatelja.

„Naj se zgodi po Tvoji volji, Josip!“ pravi inšpektor. „Vendar nekaj moram pripomniti . . . ne vem ali bi se jezil nad predrznim begom bivšega bančnega predsednika, ali nad brezmejno pretkanostjo Gasapardijevo, ki nas vodi za nos že celo leto in ki ga ni mogoče prijeti — ali nad Tvojo samozavestjo, s katero zatrjuješ, rešiti uganko brez vsake pomoči —.“

„Roko na srce, George . . . To ni pravič . . . mislim, da se poznamo!“

„Jaz pa mislim, da poznam tudi Gasapardija!“ pripomni inšpektor godrnjaje. Zdi se mi, da stoji moj ženijalni prijatelj Josip Petrossini enakemu protivniku nasproti in ne bi se čudil, ko bi se stvar popolnoma drugače iztekla, kakor se nadejava.“

Josip se nasmehne dobrovoljno in potrka prijatelja po rami. „Spoštuj resnico, George, jako bi te celo veselilo, saj poznam ono človeško lastnost, ki se imenuje škodoželjnost. Jaz pa ti rečem, del mojih uspehov temelji v tem, da nikdar ne pričnem ničesar, kar bi ne mogel srečno dokončati . . . to velja tudi v tem slučaju.“

Veseli me kosati se s človekom, katerega bi radi njegove zvijačnosti, predrznosti in izurjenosti imenoval kralja hudodelcev, ž njim meriti svoje moči in zmožnosti, se pustiti od njega prevariti, da potem zopet jaz njega prevarim in ga končno razsvetlim v pravi luči, to je moje veselje in zabava. To se pravi igrati se z nevarnostjo, in ravno te igre jaz neobhodno potrebujem, kakor riba vode.

Vkljub nevolji, pogleda inšpektor Mc.-Clunsky začudeno prijatelja. „V resnici vesel sem, da Te imamo Josip pravi. „Ako kdo izsledi Gasapardija, potem si to ti . . . torej končano!“ Podasta si roke in inšpektor poizve še, kdaj hoče Petrossini pričeti.

„Kakor hitro odpokličeš Lafonta, gotovo se bode telefonično pri Tebi oglasil, in Ti mu zaukaži, naj se poda takoj v glavni stan in daj mu kako drugo opravilo — to pa prepusti mirno meni samemu!“

„Smatrati smeš, da je Lafont že odpoklican,“ izjavi inšpektor.

Tvoja volja naj se zgodi . . . niti jaz niti moji ljudje se ne bodo brigali za Gasapardi in če bi imeli zadeti ob njega!“

„Tega on ne bode storil,“ pravi Josip smehljaje. „Kar se tiče mene, začnem danes zvečer z zasledovanjem in ne jenjam prej, dokler nista Gasapardi in njegov varovanec Meadows v naših rokah . . . če se mi to ne posreči, ljubi George, potem me imenuj staro klepetuljo in takoj zapustim svoj poklic.“ Tu se nasmehne. „Zdi se mi tudi, da cela stvar ne rabi toliko časa, mogoče je še, da Ti jutri zjutraj poročam.“

Slednjič si šežeta prijatelja v roke in se razideta.

V skrivnostni hiši nepričakovana svidenja.

Že se je vlegal mrak na metropolo, ko je zapustil Petrossini belo policijsko palačo v Mulberrystreet. Ura je bila ravno pet popoldne; približno v eni uri bi se moral Paul Lafont telefonično oglasiti svojem predstojniku, da izve nadalna povelja. Josip Pe-

trossini je že napravil plan svojemu delovanju. Znano mu je bilo iz Lafontovih dnevnih poročil, da pride Gasapardi ob štirih popoldne v prazno hišo na Boston Road in da jo čez eno uro potem zopet zapusti. To se je ponavljalo vsak dan. To noč torej je hotel porabiti Josip Petrossini v to, da preišče temeljito celo poslopje in sklenil je, Gasapardija ne več pustiti izpred oči. Najprej se poda v svoje stanovanje. Zagotovilo prijatelja, da odpokliče Paula Lafonta in mu naloži drugo opravilo, je detektiva popolnoma pomirilo, niti mislil ni na to, da bi se telefonično prepričal, jeli prejel inšpektor Mc.-Clunsky poročilo svojega podložnika in če ga je odpoklical. To je bilo itak samo po sebi umevno in večerno poročilo specialnega uradnika je njih največja dolžnost, vendar pa se je zgodilo ta večer prvič, da se Lafont ni javil pri predstojniku. Tega Lafont v celem svojem, več kot dvajsetletnem službovanju ni nikdar storil in zato je inšpektor tudi čakal na poročilo do sedme ure zvečer. Toda detektiv se ni javil in Mc.-Clunsky je zapustil urad, ne da bi mogel odpoklicati Paula Lafonta. Dal je sergentu strogo naročilo, detektiva takoj odpoklicati v glavni stan, kakor hitro se javi. Josip Petrossini bi se gotovo čisto drugače pripravil za nočno ekspedicijo, kakor se je, ako bi vedel, da se Lafont ni oglasil na telefonu.

Dolgo je sedel Josip Petrossini v naslonjaču v udobni delavni sobi, pušil dehtečo regalito in spuščal oblačke dima proti stropu. V takih trenotkih so delovali njegovi možgani najbolj intenzivno. Ravno je delal načrte za to noč. Za nočne ekspedicije se je Petrossini navadno maskiral. Bil je namreč velik mojster v preoblačevanju in njegova ročnost, s katero si je nadeval maske, je bila naravnost občudovanja vredna. Izkušnja pa ga je učila, da mu je Giovanni Gasapardi v tem oziru vsaj enak, ako ga že ne prekaša. Večkrat že je zasledoval veliki detektiv tega, skoro tajinstvenega moža, v Italiji in Franciji. Toda tudi njemu se dosedaj ni posrečilo, zvitega lisjaka ugnati. Vedno se je še v zadnjem trenotku Gasapardiju posrečilo vsa sumičenja mojstrsko uničiti in se odtegniti nadaljnemu zasledovanju.

Kaj takega se sedaj na noben način ne sme zgoditi. Po dolgem razmišljanju je sklenil Josip Petrossini, se čisto nič ne preobleči, kajti bilo je več kot gotovo, da ga Gasapardi takega, kot je v resnici, najmanj spozna in ga torej tako najlažje vara.

Rečeno, storjeno.

Takoj se začne detektiv pripravljati. Izbere si najprej obleko, rjavo kot zemlja. V skrivne žepe spravi najrazličnejše priprave, katere je pri izvrševanju svojega posla rabil, kakor so lasulje, brade in najrazličnejše

šminke. Tudi je pritrdil pod suknjo svoj lastni izum, namreč usnjato pripravo v kateri sta bila skrita dva nabita samokresa, ki sta se takoj dvignila v rokah kvišku, kakor hitro je Josip Petrossini roke dvignil. Ni mu bilo družega, kakor pripravljena samokresa v roki obdržati in se jih posluževati.

Na ta način se je zdelo, da letijo detektivu krogle naravnost iz prstov — lahko si mislimo, kako nevarno je bilo to orožje, ki je imelo vsega skupaj deset strellov, zlasti, ker Petrossini v resnih slučajih nikdar ni izgrešil.

Premišljeno vzame potem Josip drugo pripravo v roke; bila je tudi izum njegove bistrournosti in ker je bil izurjen mehanik, jo je tudi sam napravil. Ta priprava je bil takozvan „francoz“, ki se rabi tudi kot kladio. Josip Petrossini je ta inštrument še; izboljšal; bila je v njem priprava za razdiranje lesenih in tankih kamnatih sten in mu je že večkrat dobro služila, ko je iskal skrite ukradene stvari.

Tudi vzame močan nož, ki ga je rabil kot orožje in mu služil pri vrtanju kamenja in razen tega električno svetilko, kakršne rabijo tatovi.

Tako oborožen se poda detektiv na svoj nočni posel.

Med potjo premišlja Josip Petrossini še enkrat vse navade tega kralja hudodelcev. Živel je razkošno; bil je član cele vrste klubov, kojih člani so bili večinoma premožnih rodbin in zato tudi Gasapardi ni ravno štedil z denarjem.

Udeleževal se je najdragocenejših zabav, igral je visoko in često je izgubljal z isto hladnokrvnostjo, s katero je dobival. Šele zjutraj zgodaj se je podal v svoje stanovanje v Undine Hotel, katero je potem zopet p zno popoldne zapustil. To se je ponavljalo dan-nadan. Šele odkar je ubežal bivši bančni predsednik iz ječe v glavnem stanu, je spremenil Gasapardi svoje navade v toliko, da je celi dve uri preje zapustil elegantni hotel, se podal v oddaljeni Boston Road, prebil ondi v svoji, popolnoma meblirani hiši, v kateri pa ni nihče stanoval, eno uro in se vrnil potem zopet v mesto, da prične ondi svoje nočno življenje.

Okoli desete ure zvečer pride Josip Petrossini do hiše. Previdno ostane v senci dveh dreves pred vhodom in se ozre na vse strani, če ni morda koga v bližini, ki bi ga pri njegovem poslu opazoval.

Šele ko se je prepričal, da je vse varno, se je spustil čez ograjna vrata; v trenutku je bil v ograji in počasnih korakov se bliža hiši.

Hišna vrata so bila zaprta. Toda to ni delalo detektivu nikakih težav. Imel je mal inštrument, tudi njegova iznajdba, imenoval ga je vitrh. Bilo pa je vse kaj drugega kot to, kajti umetno pritrjena peresa in vijaki so omogočila Josipu, da je mogel to orodje obdelavati s prsti kot vosek. V resnici ni bilo ključavnice — izvzeti so seveda zatvori pri blagajnah — katere ne bi mogel s pomočjo svojega vitrha v par minutah odpreti.

Tudi tu je Josip Petrossiniju dobro služil; hitro je bil vitrh pripravljen in z lahkoto je odprl vrata.

Urno skoči skozi odprta vrata in jih zapre za seboj z isto previdnostjo, kakor jih je odprl. V temnem koridoru obstane in izvleče električno svetilko, da bi razsvetlil najbližjo okolico.

Toda v trenutku, ko se je prepričal, da se nahajajo v preddvorani samo najpotrebnejše stvari in se konča ista v smeri proti dvorišču v stopnice, ki vodijo v zgornjo nadstropje, dvigne po bliskovohitro levico in že je držal v roki samokres, med tem ko je z desnico držal svetilko in razsvitljeval človeško postavo, ki se je prikazala na spodnji stopnici in neprimižno čakala.

Samo par korakov od njega oddaljen je stal pred stopnicami visok mož. Njegov

možko lepi, divje predrzni in nebojazljivi obraz se prišlecem prezirljivo nasmehne.

Še eno sekuno je stal ta nepremično in gledal na došlega detektiva, si pogladi z levico brke rmene kot jantar.

„Le spravite vaše orožje, Mr. Petrossini, kajti nimate pravice, mi v moji lastni hiši z orožjem pretiti!“ prične ta s poveljujočim glasom in zmaje malomarno z rameni. „Jaz mislim vsaj, da mi je izvanredna čast, gledati pred seboj jako pametnega, neprekosljivega in vsled drugih možkih kreposti občudovanja vrednega Mr. Josip Petrossinija?“

„To sem jaz“ se glasi odgovor kratko.

„No, potem Vas prosim, bodite tako dobri in spravite Vaš samokres . . . kajti take stvari se včasih izstrelijo, in kogar potem zadene krogla, ta se navadno ne počuti najboljše. Sicer pa bodite prepričani, da Vašemu dragocenemu življenju ne preti tu nikaka nevarnost!“ Zopet se zasmije in njegov smeh je bil poln prezirljivosti.

„Jako prijazno,“ odvrne detektiv, ravnotako prezirljivo. „Verujem Vašemu zatrdilu, zlasti, ker vem, da mi ne preti nobena nevarnost — in najmanj od Vaše strani, Mr. Giovanni Gasapardi, saj ste to Vi?“

„Z Vašim milostnim dovoljenjem Mr. Petrossini — da jaz sem Giovanni Gasapardi.

„Ne storil bi tega vprašanja, ko bi moja svetilka ne svetila tako slabo, da se komaj vidi.“

„Zakaj ne poveste tega takoj, cenjeni gospod . . . jako me bo veselilo, ako Vas sprejemem v primerno razsvetljenem prostoru — v resnici, Petrossini, moram se Vam pritožiti, da mi niste poprej naznanili, kaka čast, da doleti to hišo, kajti potem bi jaz gotovo tako imenitnega gosta sprejel v bleščeči iluminaciji!“

„Jako ljubeznivo!“ pristavi Petrossini ravno tako prezirljivo.

„Ljubeznivo? Ne, Vi me ne poznate. Jaz bi samo rad sosedom pokazal, s kako izurjenostjo Vi vlomite, kajti to je bilo v resnici nekaj posebnega. Pustite vendar žalosten posel detektiva in izvršujte rajše vlome; kajti prepričan sem, da nas potem presenetite še z vsem kaj drugim!“

„Hvala lepa, vendar bi se to samo reklo, priznanemu mojstru rokodelstvo kvartiti!“ pravi detektiv ironično.

„Sedaj moram biti pa jaz ljubezniv; priznati morate, da se samo tatovi — ali recimo kake druge vrste ničvredneži na tak podel način priplazijo v hišo gentlemana, kakor ste storili to Vi!“

„Morebiti tudi kak detektiv, ki zasleduje takega takega ničvredneža,“ odgovori

Petrossini hladno. „V resnici, Gasapardi, popolnoma ste podobni Vašemu bratu Attilu.“

„Ah! jako prijazno, da trdite kaj takega. Vi ste vsaj človek, ki čuti, Petrossini; z Vašim dovoljenjem napravim torej luč.“

„Prosim, storite to zaradi mene.“

Gasapardi stopi skozi odprta vrata v „parlor“, kakor se imenuje sprejemna soba v Amerikanski hiši, pritem pa pazi vedno na detektiva.

„Kakor vidite, sem pripravljen, vsako željo Vam brati z obraza, da, pripravljen sem celo, Vas s primerno častjo vreči iz hiše, kakor hito sva se vse potrebno dogovorila!“ pristavi s prezirljivim smehljajem.

Minuto pozneje je prižgal žarnice stropnega lestenca, ki je visel v sredini prostorne sobe. Josip je opazil, da je pritisnil na električni gumb v steni.

„Da imam sam električno napravo v hiši,“ pravi Gasapardi, ko vidi, kako se Petrossini zvedavo ozira po sobi. „Vse sobe so preskrbljene z električno lučjo. Ne bilo bi Vam torej treba, pritoževati se radi Vaše tatinske svetilke, Mr. Petrossini . . . ali Vam tega ni povedal Vaš intelegentni prijatelj inšpektor Mc-Clunsky. Saj je bil vendar s svojim najboljšimi ljudmi kakor so: M. Guire, Sharp in Mullen tukaj v hiši. To

se mi zdi skrajno brezobzirno in nesmiselno. Ali ni tako, Mr. Petrossini?

Gasapardi se zopet prezirljivo nasmehne.

Nasprotnika v razgovoru.

„V resnici sta si podobna, kot kaplja kaplji!“ pripomni Josip Petrossini in se vsede v naslonjač, modreč z očmi Gasapardija.

„Komu sem tako zelo podoben?“

„Svojemu bratu Attilu. Brez dvoma je njemu sedaj bolj toplo, kakor nama!“

Za trenutek se zabliskajo Gasapardiju preteče oči in pravi: „To duhovito opazko ste že enkrat napravili!“

„Vsled tega ostane še vedno resnična,“ meni Josip Petrossini smehljaje. „Že samo zunanje, kaka podobnost, oba orjaka, oba možko lepa, oba neustrašenca in oba enako nesramna.“

„To bodele takoj tudi na sebi izkusili kakor hitro bo ta šala končana!“ se razburi Gasapardi.

Josip Petrossini se zato niti ne zmeni.

„Oba taka kot dresirani zverini, vedno na skok pripravljena, oba polna zvijače in izurjenosti — oba pa tudi največja malopridneža, žal, da eden njiju še nosi glavo na vratu!“

„Vaše srce je čudovito odkrito, ljubi Petrossini. Bojim se samo, da se razločujem

v eni bistveni točki od svojega brata. Attilo je bil za Vas prepočasen in je moral torej umreti, meni pa bo to največja zabava, spraviti Vas na ono vroče mesto, kjer se po Vašem mnenju nahaja moj brat.“

Josip Petrossini se veselo nasmehne. „To se bo odločilo v bodočnosti!“ pripomni malomarno. „Vaš brat je umrl, ker je preveč povzdigoval samega sebe; pazite, da ne padete tudi Vi v isto napako, ljubi moj. Pripoznam sicer Vaše prednosti, vendar enaki mi niste!“

„Josip Petrossini, prav imate, prihodnost bode odločila,“ pripomni potem malomarno. „Zdi se mi, da bode eden izmed naju povod smrti drugemu. O gotovih točkah nečem dalje govoriti, ker mi kot hišnemu gospodarju prepoveduje to uljudnost, vendar pripomniti hočem, da ne pozabim nikdar smrti bratove in da se bodem izkušal do zadnjega dihljaja maščevati nad njegovim morilcem — ste li razumeli?“

Detektiv je zdehal, kakor bi se dolgočasil. „Ljubi Gasapardi, storite mi samo eno uslugo in ne bodite dramatični. Vi ste humorističen malopridnež in patos Vam ne pristoja. Sicer pa ne preoblagajte svojih občutkov. Ako se hočete z menoj pobotati, sva ravno sedaj tako lepo nemotena, da ne dobite izlepa boljše priložnosti.“

„Pri Bogu, kako ponosno!“ zakliče Gasapardi in se trese od divjega smeha. „Vendar, prav imate . . . kdo bi si upal pretiti velikemu detektivu — kdo naj bi bil samo vreden, temu velikemu in edinemu možu ponuditi vode, kaj še njegovo hrabro srce preplašiti.“

„Na skromnosti gotovo ne bodeste umrli, Gasapardi.“

Ta se zasmije. „Prav imate . . . in zato pripišite moji neskromnosti, če Vas v vsej ponižnosti vprašam po pravem vzroku Vaše navzočnosti v moji hiši!“

„Jaz sem prišel sem, da preiščem hišo!“ odgovori Josip Petrossini kratko.

Gasapardi se zopet nasmehne. „V resnici Petrossini, Vi imate železno čelo . . . s kako pravico si dovoljujeje Vi kaj takega, in kaj hočete razkriti?“

„Vse to kar hočete pred oblastmi skrivati, Gasapardi.“

„Torej dragocenosti, ki se nahajajo v hiši . . . ravno tako delajo vlomilci?“

„Če že hočete tako imenovati — da!“ se glasi odgovor.

„Povejte mi raje, kaj hočete najti, potem se bom trudil, da Vam pomagam iskati. Orjak se iznova nasmije. „Kaj hočete Vaše blagorodje tu v hiši najti — mogoče zlate žile golkon-daške?“

„Ne, jaz hočem priti na sled Vašemu prijatelju Meadowsu.“

„Kako kruto! Ali naj sirota nikdar ne zadobi miru? Gasapardi je skoro vpil od smeha, vendar je bil v prihodnji sekundi zopet resen. „Ali ste res tako prismojeni, Petrossini, da hočete Isaaka Meadowsa iskati v tej hiši?“

„Gotovo. Vem da ga zasledim tu . . . tu v tej hiši.“

„Smešno naiivni ste Petrossini. Ali bi ne hoteli morda tudi onih 350.000 dolarjev s seboj vzeti, katere je on odnesel iz Midland National banke, potem ko je ubežal?“ Smejale se je neprestano, kot da je napravil dober dovtip.

Toda vse to ni napravilo na mirno sedečega nikakega vtisa, kajti dobro je vedel, kaj pomenijo njegove besede in kako se ima njegov, samo zunanji smeh tolmačiti.

„Da, jaz hočem in bodem brez dvoma našel tudi ukradeno svoto,“ je pripomnil hladno.

„Povejte mi, Petrossini, ali Vam ni še nikdo zaupno povedal, kakšen zlata vreden osel da ste?“

„Gotovo. Vendar sem se vedno prepričal, da so me ti ljudje, v Vašo škodo, vedno z Vami zamenjavali!“ odgovori ta s smehom.

Gasapardi se je vgriznil v ustnice; izpremenil je pogovor. „Dobro, če že hočete preiskati mojo hišo, zakaj ne storite tega na dostojen način?“

„Kaj razumete Vi pod dostojnim načinom?“

„Torej zakaj se niste ravnali po postavi in se preskrbeli s poveljem za preiskavo hiše?“

„Ker se mi kaj takega pri Vas ni zdelo umestno Gasapardi.“

„Tako? Vi imate pač vedno kaj posebnega Petrossini. Kaj pa, ko bi se jaz posluževal domače oblasti in bi Vas ustrelil, kot steklega psa? Ne, ne smejajte se!“ nadaljuje z močnim glasom.

„Jaz sem Vas videl, ko ste prišli in se priplazili v hišo. Lahko bi Vas počil, ko ste odprli vrata — in pri Jupitru! ne vem, čemu tega nisem storil!“

Josip Petrossini se je smejal samo premišljeno. „Ljubi gospod, ko bi ne imeli vzroka za to, da opustite umor, gotovo bi brez pomisleka streljali, to je gotovo,“ pristavi s smehljajočim obrazom. „Mrtev Josip Petrossini je včasih ravno tako nevaren, kakor živ, posebno, če se ve, da je izvrševal povelja kriminalne centrale. Jutri zjutraj bi me pogrešali in me pričeli iskati.“

Gasapardi se je zopet zasmel, „Vaše truplo bi se ne našlo! Vendar Vam hočem

povedati — jaz sem hotel zvedeti, kaj imate Vi tu v hiši iskati . . . in ko bi v istem trenutku, ko ste potegnili svetilko, ne imeli že pripravljenega samokresa —“

„Tedaj bi Mr. Gasapardi brez dvoma streljal,“ pristavi detektiv. „Tu se enkrat izjemoma ujemava. Ali z drugimi besedami, bilo je pretemno in Vi ste se bali, da cilj izgrešite. Razun tega ste bili prepričani, da bi mi dal svit strela dovolj svetlobe, za streljanje in da bi ne izgrešil, o tem ste pač prepričani, Mr. Gasapardi. Moj nepričakovan prihod Vas je prestrašil — to je vse!“

„Prestrašil, gotovo, jaz sem mož bledega strahu!“ meni Gasapardi ironično. „Ne preostaja mi drugzega, kot da se pokorim Vaši modrosti. Toda dovolj tega. Kedaj nameravate preiskati hišo, in na kak način Vam jaz lahko pri tem pomagam?“

„Na noben način. Jaz hočem hišo preiskati sam.“

„Brez mene? Ali veste, da ravnate jako neuljudno?“

„Mogoče. Pozneje se Vam ne bode treba pritoževati o moji nevljudnosti.“

„Pozneje? — in kedaj naj bi to bilo?“

„Kadar ste Vi v ječi, Mr. Gasapardi.“

„Vi uganjate burke, Petrossini!“ pravi. „Kaj takega spada v humoristični leksikon! Vi vderete v mojo hišo in mi sveto zatrju-

jete, da moje prisotnosti ne potrebujete, temveč da hočete sami preiskati dragocenosti.“

„Prihranite si te besede,“ meni detektiv. „Jaz ostanem tu toliko časa, da me pustite samega — in naj mine tudi medtem cela zima.“

„Sicer pa vem jaz nek drugi način, da se Vas rešim. Pokličem samo najbližjega redarja in temu Vas izročim kot vlomilca.

Tu se nasmeje Josip. „Na Vašem mestu bi jaz to takoj storil, Gasapardi. Storite vendar . . . da niste takoj prišli na to misel!“ Giovanni Gasapardi pa je ostal na mestu. Več sekund je opazoval Petrossinija mirno.

„Povejte mi Petrossini prične v mirnem tonu, naslanjaje se na bližnji naslanjač. Zakaj ste me zadnjih deset dni neprestano opazovali? Kaj sem vendar storil, da kaj takega zaslužim?“

„Hm, ni se šlo toliko za to, kar ste že storili, ampak za to, kar nameravate še storiti,“ odgovori hladnokrvno.

„Izborno povedano. Ali morda pričakujete, da bodem jaz vlomil v kako mirno meščansko hišo, kakor Vi?“

„Ne Jaz menim, da se poslužujete v ta namen drugih oseb!“ „Torej me smatra Vaša in inšpektorjeva modrost za hudodelca, ali ni tako, Petrossini?“

„Uganili ste. Smatramo Vas celo za kralja hudodelcev. Torej za moža, ki ni tako

nespameten, da bi sam glavo v zanjko vtaknil, marveč pusti, da drugi za njega delajo in kojih hudodelstva njemu dobiček prinašajo.“

„Imenitno, izborni ste se izrazili Petrossini. Ali pa ste danes sami?“

„Popolnoma sam — ali ne vidite tega?“ vpraša Josip hladnokrvno.

„Vid čisto goljufa!“

„Tukaj ne! Moja beseda, popolnoma sam sem.“

Zopet se zabliskajo preteče orjskove oči.

„Ako smem Vašim besedam verjeti, potem bi pač —“ je siknil.

Josip Petrossini se niti ne premakne v naslonjaču. „Torej, kaj bi pač napravili?“ je poizvedoval malomarno.

Gasapardi se mu počasi približa.

„Petrossini, Vi ste velik norec, da mi poveste kaj takega. Napraviti hočem sedaj malo premikanja in Vas iz hiše vreči. V resnici pa bi mi bilo žal, ko bi Vam pri tem polomil kako rebro!“

Kdo bode zmagal?

Detektiv se niti ne zgane, ko je stopil Giovanni Gasapardi za njegov naslonjač in se počasnih korakov bližal neljubemu obiskovalcu. „Le sedite ondi na stol, Gasapardi!“ pravi ta malomarno. „Z Vašim baharstvom se samo smešite.“

Gasapardi pa stopi prav tik stola v katerem je sedel Josip Petrossini.

„Ali greste prostovoljno, ali naj izpolnim svojo baharijo, kakor Vi to imenujete, in Vas spravim na sveži zrak?“ pravi razjarjen, kot priklenjen pes. „Meni je vse eno, kakor hočete . . . malo gibanja mojim živcem ne škodi!“

„Tukaj se sedi dobro, zato ostanem raje tu!“ pristavi detektiv, premišljeno mirno. „Še enkrat ponavljam, nehajte že vendar z Vašim bahanjem. Dobro Vam je znano, da Vi in Vaša herkulska moč ne spravita niti prsta na moji nogi iz te hiše, razun tega pa tudi ne maram, da bi kdo v tej noči delal atletske vaje — zlasti ne v moji navzočnosti.“

Gasapardi se je prezirljivo smejal. „Da, Vaše blagorodje je v resnici jako tankočutno. Torej ne želite tako priproste igre?“

„Ne dejal sem že, da ne želim ropota. Ravnajte se po tem!“

„Pri Bogu, kako milostno!“ je zajecal Gasapardi, kateremu se je videlo, da se vsled notranje razburjenosti komaj še premaguje. „Kaj pa, pobič, ko bi te s stolom vred prijel in Te vrgel skozi okno? Lahko te primem in dvignem, predno zamoreš Ti odskočiti in se braniti!“

„Začutili bi kroglo v kolenu, predno bi prišli samo za en korak bližje — zadnjič,

Gasapardi, pustite vendar Vaše baharije — saj s tem me ne ustrašite!“

„Ah, znameniti detektiv mi hoče pokazati, kako se strelja, kako zanimivo!“

Gasapardi naenkrat obstane, kot da bi detektivu ne verjel. Pri tem izpusti prekrižane roke in jih pusti da vise ob strani.

Z nevidnim smehljajem je zasledoval Josip Petrossini vsak najmanjši gibljaj, kajti bilo mu je znano da ima vsak gibljaj svoj namen — takega pravzaprav, tega detektiv še ni vedel.

V prihodnjem trenutku je prekrižal Gasapardi roke na hrbtu in je stal kot šolarček, ki deklamuje učitelju na pamet naučeno pesmico.

„Slušajte, Gasapardi,“ pripomni Josip Petrossini mirno. Zdi se mi, da ste premaknili roke samo zato, da pridete skrivno v oni žep, v katerem je skrit brez dvoma Vaš samokres. V Vašem lastnem interesu bi Vam svetoval, da to opustite.“

„Vi se šalite, Petrossini!“

Josip je v odgovor izrazito mignil z rameni. Prejkoslej je sedel ravnotako malomarno v stolu, kot da bi se s tovarišem prijateljsko zabaval. V resnici pa je zasledoval z največjo pozornostjo vsak, tudi najmanjši gibljaj Gasapardija.

Tudi Gasapardi se je kazal mirnega in gotovo bi vsakega drugega, samo ne Josipa goljufal in prevaril.

Detektiv pa je sam obvladal tako dobro vsak moški šport, da je takoj opazil, kako ima Gasapardi svoje telo dobro v oblasti, da se ne zgane niti ena poteza na celem telesu, medtem ko se pomikajo iztegnjeni prsti roke prav počasi po hrbtu navzdol in so vsako sekundo nekoliko nižje.

Josip Petrossini pa ostane mirno na svojem prostoru in gotovo celo minuto sta si zrla moža v oči, ne da bi spregovorila eno samo besedo.

Dobro Gasapardi,“ pravi končno Josip Petrossini prijazno. „Ali bi ne bilo bolje, da se mirno vsedete v naslonjač? Saj je vendar mučno za Vas, da tako stojite in prav lahko Vas prime krč. Kaj menite, da ne vem, da se dotikajo Vaši prsti samokresa? Pustite rajši, naj bo spravljen, kajti ako ga izvlečete, bo gotovo Vam več škodil nego meni!“

„Kako ste vendar pazljivi, gospod Petrossini, Vaše sočutje je naravnost ganljivo... morda ste prinesli s seboj kako lečilo za krč — ali ne?“ se je rogal Gasapardi.

Potem pa je po bliskovo hitro zamahnil z roko in to bi bilo najbrže vsakemu drugemu, ki bi bil manj pazljiv, nego Petrossini, usodepolno. V roki se zasveti samokres in

hitro kot misel je hotel ta pomeriti na detektiva.

Vendar pa Gasapardi še ni prišel do tega, da bi dvignil svoje orožje; komaj še se je prikazala roka izza hrbta in je bil samokres obrnjen še proti tlom, že je počilo iz naslonjača, v katerem je sedel Josip.

Gasapardi divje zavpije in stopi za korak nazaj. Samokres mu pade iz rok, kot bi ga kdo s težko gorjačo iz roke izbil. Josip Petrossini, pa je sedel mirno in se smejal kakor se je videlo brez vsakega orožja. Samo siv oblak, ki se je vzdigal od stola proti stropu, je pričal, da je streljal.

Prvi strah je pripravil Gasapardi do tega, da je stopil korak nazaj; sedaj pa je stal že zopet tu s svojim starim hladnokrvnim smehom, pogleda najprej orožje, ki mu je bilo izbito iz rok in ki je ležalo na tleh na preprogi, potem pa primakne roko k očem, kakor bi hotel opazovati.

„Dobro Petrossini, priznati moram, da se človek v Vaši družbi ne dolgočasi,“ pravi šaljivo, mahljaje z roko, ki je ostala popolnoma nepoškodovana. „Sicer pa je bil to čisto lep strel. Dosti boljše tudi jaz ne znam; gotovo Vam je žal, da ste mesto moje roke zadeli samo pištolo!“

Potem se nagne po orožju, da bi ga ogledal. Toda ostri glas detektiva mu to zabrani.

„Ne ganite se mi z mesta!“ veli Petrossini. „Sicer pa Vam bodi povedano, da je veljal strel itak samo pištoli, ne Vam. Ko bi hotel Vas raniti, gotovo ne bi izgrešil.“

Gasapardi se je smehljajal neverjetno. „Ne varati, stari prijatelj — ali ne se bahati, kakor rajši govorite. Vsekako je bil to precej dober strel in prosim Vas, bodite tako dobri, da mi poveste, kje imate orožje in s čim ste prav za prav streljali?

Vendar ne s prsti, kakor se govori?“

„Nikakor ne, bil je samokres, kakršnega se za denar lahko kupi,“ odvrne Josip Petrossini mirno „in kje imam spravljene, bodi Vam povedano, da imam spravljeno orožje ravno tam, kjer je najprej potrebujem.“

„Seveda v rokovu.“

„Ne, Mr. Gasapardi. Pač pa v škornjih. Zato sedim še s prekrižanimi nogami. Vendar jaz v resnici nisem več razpoložen za šale!“ pristavi detektiv s povzdignjenim glasom. „Ako res nečete, da Vam poženem kroglo v koleno, Gasapardi, tedaj sedite v oni naslonjač, predno jaz do tri naštejem — ste me razumeli?“

„Seveda sem — kdo naj bi se zoperstavljal tako prijaznemu vabilu!“

In že se je Gasapardi podvizal, da sede. V trenutku ko je to storil, se vzdigne Josip Petrossini, potegne brzo par vezi iz žepa in se približa Gasapardiju.

„Žal mi je, da Vas moram zvezati, Gasapardi, vendar jaz moram to storiti,“ pravi, „nimam več veselja, da bi zopet streljal, in ker sem se namenil, da preiščem to noč skrivnosti te hiše, sem k temu primoran.“

Gasapardi ga začudeno pogleda. Očividno ga vse to ni veselilo.

„Bodite vendar pametni Petrossini“, pravi. „Šale je že dovolj. Sicer pa nimate Vi pravice me zvezati.“

„Roke sem, pravim!“ sikne detektiv skozi zobe. „Jaz si prisvajam to pravico — in ako Vam ni povolji, Gasapardi, pritožite se jutri in predlagajte, da me zapro!“

Še vedno se je obotavljal Gasapardi, ki je bil popolnoma v Petrossinijevi oblasti.

„Dobro, Petrossini, uklonim se Vaši brezmiselnosti. Ponavljam še enkrat, da nimam ničesar, kar bi skrival v moji hiši; prosili me boste še odpuščanja zaradi sumničenja, kajti nisem tak, za kakršnega me imate.“

„Roke sem!“ pravi Petrossini poveljujoče, „ali jaz se izpozabim!“

„Bodite vendar pametni, Petrossini,“ ga je rotil Gasapardi. „Preiskavajte mojo hišo, kolikor Vam drago. Saj me pri tem ne potrebujete.“

„Obljubim Vam, da se takoj odstranim in se ne vrnem prej v hišo, da mi vi to dovolite. Zakaj me hočete na vsak način zvezati?“

Josip Petrossini je premišljeval. Prepričan je bil, da ima opraviti z najbolj nevarnim človekom; vendar so bile vse to končno samo sumnje, za katere ni imel nikakih dokazov.

„Dobro!“ meni še v dvomih. Ako bode držali besedo, Gasapardi.“

„Gotovo!“ hiti ta zatrjevati. „Ali morda menite, da si želim Vaše družbe? Prav nič ne. Vi hočete na vsak način to noč prečiti in mojo hišo preiskati. Dobro, storite kakor hočete, našli bode najbrže celo množino parfumiranih „Billet-dou“ in boste izpoznali, da sem jaz velik čudak — in to je vse. Da ne pozabim!“ pristavi in se veselo nasmehne, ko zapazi, da je detektiv vezi zopet spravil. „Našli bode dober Whiskey in še boljše smodke v izobilju. Bodite, kakor doma — pijte in kadite, kolikor se Vam poljubi. Morda pridete jutri zjutraj do zaključka, da sem vendar boljši človek, kakor si pač Vi mislite!“

„Dobro,“ pravi detektiv. „Torej glejte, da izginete. Povem Vam pa, da sem do jutri zjutraj jaz gospodar te hiše in da bodem vsakega, ki bi izkušal danes notri priti, brez pomisleka ustrelil.“

„To ni lepo, Petrossini,“ pripomni Gasapardi, ki je zadobil zopet prejšnjo prožnost. „Kaj bi rekli Vi, ko bi se jaz tako

negostoljubno obnašal . . . saj poznate moje stanovanje?“

„Da, Vi stanujete v apartment-hotelu „Undine“.

„V najvišjem, desetem nadstropju. Ako bi me v kateremkoli oziru potrebovali, potem vedite, da bodem od polnoči do jutri popoldne v mojem stanovanju in razume se, da bodem vsak trenotek z veseljem pripravljen, Vas sprejeti. Sicer pa Vam izročim ključe te hiše; tu imate tudi ključ od hišnih vrat — in to je ključ do zadnjih vrat. Ako se Vam izljubi, se lahko zaprete in tudi varnostne verige lahko napeljete, da Vas gotovo nihče — najmanj jaz — pri iskanju ne bode motil.“ S tem izroči Josipu Petrossiniju šop ključev, ki ga je ta takoj vzel.

Z lahkimi koraki je šel Gasapardi po koridoru in se bližal izhodu.

Tu se še enkrat ustavi. „Še eno besedo na uho, Petrossini,“ pravi zaničljivo. „Ako se Vam posreči najti Meadowsa, Vam ga z veseljem prepustim — onih 350.000 dolarjev, pa bodeva med seboj delila, ali ne?“

Bahati ton Gasapardija je Petrossinija jezil, nekoliko čudno mu je bilo v prsih, sam ni vedel zakaj. Zato se je zadovoljil s tem, da je prezirljivo mignil z rameni.

Dihal je mnogo prostjeje, ko so se zaprla vrata za zvižgajočim in je vedel, da je

sam v hiši. Hitro so bila vrata za Gasapardijem zaprta, napel je tudi varnostno verigo in enako zavaroval tudi zadnja vrata tako, da bi brez njegovega dovoljenja ne prišel nikdo v hišo.

Potem prižge Josip Petrossini luč v vseh prostorih. Ko naenkrat zagleda v ogledalu svojo postavo, obstane začudeno in se opazuje, kot, da bi se popolnoma izpremenil.

„Povej vendar, Josip Petrossini,“ vpraša svojo podobo v ogledalu, „ali je imel Gasapardi vendar prav, ko je rekel, da si ti velik osel? Kako je vendar mogoče, da si sprejel predlog in Gasapardija izpustil. Hm, seveda, jaz nisem imel pravice, da ga zvezem, vendar je ta človek zmožen vsega; njegov predrzen smeh, sploh celo njegovo obnašanje, mi ne dopade in lahko mi dela še to noč preglavice. Treba bo dobro paziti. Gotovo bi bil dosti bolj miren, ko bi sedel Gasapardi zvezan na stolu in bi ga imel pred očmi!“

Prestopi za par korakov, potem pa zopet obstane.

„Hm,“ zašepeta nemirno. „Kaj neki je delal o tem času tu . . . Lafont je vendar poročal, da se ne nahaja noben večer v tej hiši, tega ni mogel vedeti, da pridem jaz sem, kajti razen mene ve to samo inšpektor Mc. Clunsky . . . ne preostane torej drugega, kakor da je prišel sem čisto iz drugega namena.“

A jaz pa sem ga s svojim prihodom zmotil . . . mogoče je pa tudi, da je svoje stvari že opravil in je hotel ravno odhajati. Zato je imel tudi suknjo, klobuk in rokavice na sebi, ko se je pokazal pri stopnicah . . . hm, hm, ne bodi otročji, Josip Petrossini!“ pristavi z lahkim smehom. „Ti vidiš pošasti . . . kaj naj si mi pač pripeti v tej hiši. Svarili so me in zato bodem pazil . . . in razen tega se ne bojim jaz Gasapardija, pač pa nasprotno — tudi je že sam izkusil, da se z menoj ni šaliti!“

Josip Petrossini bi se še bolj razburil, ko bi mogel vedeti, da se Paul Lafont v policijskem glavnem stanu še vedno ni oglasil niti telefonično niti osebno, da sicer ravno je šla ura že na enajst ponoči.

Josip Petrossini pri telefonu.

Akoravno je stala hiša sredi vrtov in bila torej na vse štiri strani odprta, je bila vendar v notranjosti natanko razdeljena, kakor je v New-Yorku sploh navada.

Koridor se je končal v prostorno zadnjo sobo, na levo pa so bile stopnice v drugo nadstropje in v klet. V drugem in zadnjem nadstropju se je končal koridor v ravno tako prostorno kopalno sobo. Zgornje nadstropje je bilo razdeljeno v štiri manjše sobe, med katerimi se je nahajal hodnik,

kjer je bila priprava za pranje in različne omare. V parterju pa sta bili samo dve veliki sobi; v eni teh sob se je tudi Josip Petrossini z hišnim gospodarjem na poseben način zabaval. Oprava zadnje sobe je pričala, da je služila prej kot družinska soba, med tem ko so bile v zgornjem nadstropju, razen ene sobe za možke, samo spalne sobe.

V podzemlju je bila kuhinja, pralnica in priprosto opravljena obednica.

Od tu so bile izpeljane stopnice, ki so bile zaprte z lesenimi vrati, v klet, ki je ležala še bolj globoko.

Josip Petrossini obstane zamišljeno pred kletnimi vrati „Ako je kaka skrivnost v tej hiši, potem se jo mora iskati za temi vrati — skrivnosti pa so tukaj . . . to je gotovo,“ je mrmral zamišljeno pred se.

V celi hiši je bilo plinovitih svetilk, ki so se električnim potom prižigale v izobilju, tako da ti je bilo treba v sobah in na koridoru pritisniti samo na gumb, da si imel dovolj svetlobe.

Ne tako v kleti. Tu ni bilo nikake plinove napeljave in Josip Petrossini je moral rabiti zopet svojo svetilko.

Na prvi pogled je bila ta klet povsem podobna drugim kletem, iste stvari tu kot tam, isti duh po plesnobi . . . v kotu je bil pritrjen plinov števec in nekoliko dalje električno svetlobno merilo.

Že prvi koraki, ki jih je napravil po stopnicah, so ga prepričali, da je v zadnjem času nekdo hodil po njih, kajti v prahu so se razločno poznale stopinje, ki so se križale in pokrivale.

Prvi pogled v klet detektiva o tem prepriča. V prašnem in s pajčevinami prevlečenem prostoru ni bilo niti kake omare z jestvinami niti vinskih sodov, ni bilo torej nikakega povoda, da bi kdo hodil v ta zapuščen prostor — in vendar se je to v zadnjih dneh često dogajalo.

Raztreseno je bilo tudi precej rabljenih vžigalic. Ako si jih prijel v roko, je bil les še suh in ako si z ožganim koncem potegnili po zidu, so napravili črno črto; zopet gotovo znamenje, da jih je nekdo šele pred kratkim časom rabil.

Prepričan je bil, da skriva ta klet ono skrivnost, kateri bi on rad prišel na sled... toda kje najti... kje... stene so mustaste in ne povedo ničesar.

Zopet in zopet je opazoval Josip Petrossini stopinje na stopnicah, ne da bi se upal dalje v klet — in zopet je prišel na jako važno odkritje, namreč da so to stopinje ene in iste osebe.

Kleti same še Josip Petrossini ni prestopil, ker je menil, da bode tudi ondi našel iste stopinje; toda v tem se je motil. Klet je bila cementirana. Kaka vodovodna ali

druga cev je morala puščati, kajti vsa tla so bila mokra in ni se videlo nikakih sledov. Vsled tega tudi razločni sledovi črevljev na stopnicah. Mokri podplati so se globoko zarinili v prah.

S tem je bilo dokazano, da je imel Gasapardi često, in prav gotovo tudi kratko pred prihodom Josipa, v kleti opraviti.

Toda čemu in s kakšnim namenom?

Josip Petrossini je kar sistematično preiskal stene kleti, toda brez uspeha. Dasiravno je ravnal jako previdno in pregledal vsak prostorček, vendar ni mogel najti prav ničesar. Vedno bolj je uvidel, da je to navadna klet, kakor so tudi po drugih hišah.

Tako je prehodil detektiv celo klet, opazoval zidove, jih tipal in trkal na nje; že se je vračal precej presenečen proti stopnicam, ko posveti še zadnjič v kot, kjer so se stikale stopnice in temelni zid.

Njegove ustnice nalahko zazvižgajo, on pa se nagne z resnim obrazom.

Josip je zapazil nekaj, kar bi gotovo ne vzbudilo pozornosti kakega drugega, tudi ne kakega detektiva; bili sta to dve žici, ki sta bili napeljani v zaprašenem kotu navpično od tal do stropa, potem ob stropu, vedno v kotu do okna in sta se končali zunaj okna.

Dva kratka konca žice, ki sta se odcepila od cele napeljave v visokosti 90 cm,

sta Petrossiniju zadostovala, da je prišel na sled eni skrivnosti te hiše. Bila je to telefonska naprava — seveda ne javna, ampak privatna in je služila Gasapardiju v to, da je občeval s kako osebo, ki je bila zunaj hiše.

Končno se vrne Josip Petrossini v parlor in še enkrat premotri prostrano sobo, dasiravno jo je že prej natanko preiskal.

„Obesiti se pustim, ako ne pelje ta naprava v Isaak Meadowsovo skrivališče!“ je mrmral detektiv predse. „Hm, ako to noč ne odkrijem skrivnosti, potem bom jutri zasledoval tek žic in ako moram potem tudi celo zemljišče prekopati.“

Zamišljeno je gledal na konca žic, kamor bi se moral pritrditi samo še aparat in cela telefonska naprava bi bila tu.

Josip Petrossini je videl v duhu Gasapardija, kako je pritrdil aparat in se jel z Meadowsom pogovarjati. Drzna misel šine detektivu v glavo; kar zamore Gasapardi, zamore tudi on — manjka mu samo aparata. Da se pa ta nahaja v hiši, na to bi Josip prisegel. Treba bi bilo torej najti prostor, kjer je bil aparat skrit.

Da ga v kleti ni, je bil prepričan. Zapustil je torej skrivnostni prostor, da ga poišče drugje. Preiskal je vse sobe in vse stene, ako bi ne bil mogoče kje kak skriven predal — toda ves trud je bil zaman. Takega aparata ni bilo nikjer.

V sredi sobe obstane in opazuje celo opravo. Nato pa stopi k zofi, ki je bila postavljena ob zadnji steni.

„Hm, to pa sem čisto pregledal,“ meni smehljaje. „To je spalna zofa in pod njo je skrit predal za posteljno opravo ali kaj takega. Gotovo najdem tu kar iščem!“

Ni se motil. V skritem predalu je bilo vse, kar je iskal: aparat pripravljen, da se nanj govori in posluša in premakljiva baterija.

Josip Petrossini se zadovoljno nasmehne. „Gasapardi gotovo ne bi bil zadovoljen z mojim odkritjem. Hm, škoda, vendar pa hočem stopiti v zvezo z možem na drugem koncu telefonične naprave.“

Nekaj minut pozneje je bil detektiv s telefonom in baterijo zopet v kleti. Poleg žičnih koncev je bila klop in ko je Josip aparat postavil na to klop, moral se je zopet smejati. Niti najmanjši prašek ni bil na njej, gotov dokaz, da je prav pred kratkim služila istemu namenu. Poleg tega pa so bile tudi noge nekoliko odžagane, da so se mogla konca žic pravilno z aparatom zvezati.

Josip Petrossini se je v vseh poslih izpoznal, kot mehanik in umetni ključavničar pa bi se izkušal tudi z najboljšimi mojstri in zato mu je bila tudi malenkost, telefon, ki je bil popolnoma tak, kakor so vsi drugi,

pripraviti in je storil to tudi v par sekundah.

Z napeto pozornostjo vzame Josip Petrossini poslušalce s klina in pozvoni obenem. Zadovoljno se nasmehne, ko začuje močno zvonjenje — gotovo znamenje, da je zveza dobra in da je mož na drugem koncu obveščen.

Potrpežljivo čaka nekaj časa. Potem pa začuje nakrat moški glas.

„Halo, kaj je, Giovanni?“ vpraša glas. „Ali se je kaj pripetilo? Zlezel sem že v posteljo.“

Josip Petrossini je imel izborna prednost, da je ni osebe, ki jo je enkrat videl, nikdar več pozabil in ravnotako je tudi glas, ki ga je že enkrat slišal, takoj zopet izpoznal. In naj se je dotičnik še tako izborna maskiral, da bi premotil celo pogled znamenitega detektiva; njegovo uho je bilo še bolj tanko nego vid in z veliko gotovostjo je izpoznal zopet vsak glas, naj si je bil še tako spačen.

Par besed, ki jih je ravnokar slišal, mu je zadostovalo, da je izpoznal na drugem koncu telefonične naprave Isaaka Meadowsa, iz policijskega zapora ubeglega ekspresidenta Midland National banke. Vsa njegova sumničenja, da je Gasapardi udeležen pri begu predsednika in da ga ima kje skritega, so

bila torej upravičena. Treba je le še do-
gnati, kje da je to skrivališče.

Dognal je že, da je to privaten telefon
in vsled tega to skrivališče ni moglo biti
ravno zelo oddaljeno od Gasapardijeve hiše.
To je hotel sedaj gotovo zvedeti.

„Jeli ondi vse v redu?“ vpraša ta, jako
dobro oponašajoč jeklen glas Gasapardijev.

„Gotovo, kaj naj pomeni to vprašanje?“

„Ne vem na kak način je zvedel Josip
Petrossini nekaj o tvojem skrivališču!“

„Vrag ga vzemi! Kako je to pač mo-
goče!“

„Hm, tu ne pomaga preklinjanje . . .
žal, da je res!“

„Kaj pa naj storim, Giovanni?“

„Hm, najboljšje je, da prideš kolikor
mogoče hitro tu sem!“ predlaga napačni
Gasapardi.

„K tebi naj pridem. Ali si sedaj kje
drugje?“

„Ne . . . jaz sem tu, kakor navadno . . .
pa pridi takoj!“

„Gasapardi, jaz te ne razumem . . .
Saj si vendar rekel, da je hiša že deset
dni zastražena . . . ako pridem čez cesto,
padem ljudem naravnost v roke!“

„Straže so že odpoklicane. O tem sem
se šele sedaj prepričal.“

Na vsak način je za te najboljšje, da
prideš takoj sem.“

„Tega se ne upam!“ se oglasi zopet drug glas.

„Dobro,“ predlaga Josip Petrossini, „potem se dobimo kje drugje.“

„Kje . . . v trenutku, ko zapustim hišo, me prime policija . . . to je slab predlog . . . Zakaj ne prideš k meni Gasapardi . . . saj je vendar čisto blizu.“

„Da policijo naravnost naščuvam na te in da izve natanko za tvoje skrivališče? Pomisli vendar, da se pazi na mene, ne na tebe!“

„Kaj meniš, da bi prišel Josip Petrossini s teboj vred v hišo?“ poizveduje Meadows.

„Zmožen je tega!“

„V istem trenutku bi bil že mrtev Josip Petrossini. Znano Ti je, Giovanni, na taka presenečenja sem pripravljen!“

„Tega bi jaz ravno ne storil. Meadows, dovolj gradiva je že nabranega proti Tebi . . . beg bi bil sedaj že skoro nemogoč!“

Mož na drugem koncu žice se glasno zasmije. „V resnici, jaz tako zelo sovražim Petrossinija, da bi dal svoje življenje za njegovo . . . ta človek mi je vse pokvaril . . . ko bi se on ne vmešaval v moje stvari, bi bil danes jaz visokočislani mož, bogat in vpliven . . . ah! sovražim ga smrtno, Giovanni!“

Josip Petrossini se prezirljivo nasmehne. Ta neustrašen mož niti mislil ni na to, da postane to grozno sovraštvo njemu lahko zelo nevarno.

„Neumnost!“ pravi odločno, še vedno oponašaje Gasapardija. „Ti moraš sedaj takoj skrivališče zapustiti — še enkrat vprašam: kje se dobiva?“

„Če že mora biti, akoravno ne storim tega rad . . . naj bo torej v pol uri pri Flynn's.“

Josip Petrossiniju pa se niti sanjalo ni, kje naj bi bil Flynn's.“ Vendar to ni delalo njemu preglavic. Vprašal bode Meadowsa in ta mu bode, ne da bi sam vedel, povedal vse.

„Dobro, torej pri Flynn's,“ pritrdi ta.

Dalje ni govoril, kajti skozi telefon je slišal natanko, kako so se v istem trenutku na drugem koncu žice odprla neka vrata in potem takoj zopet zaprla in nek moški glas je zakričal glasno:

„Bedak . . . jaz sem tu in mož, ki ž njim govoriš, ni nihče drugi, kakor ta prokleti Josip Petrossini.“

V istem trenutku je bila zveza na drugem koncu prekinjena in detektiv, ki je izpoznal takoj glas Giovani Gasapardija, ni vedel kaj bi storil.

S tem je bilo Petrossiniju vse pokvarjeno. Ko ne bi prišel Gasapardi, bi bil Isaak

Meadows gotovo vjet. V istem trenutku je vedel Josip Petrossini, da so razen tega privatnega telefona v hiši še druge skrivnosti, ki bi bile tudi Gasapardiju osodepolne, ako se razkrijejo.

Josip Petrossini je že hotel poslušalce natakni na klin, ko naenkrat začuje na drugem koncu glas Gasapardija.

„Halo, Josip Petrossini . . . ali ste še tam?“

„Seveda sem.“

„Ali ste kaj našli?“

„Morda. Rad Vam sporočim, . . . prosim samo za sedanji naslov.“

Gasapardi se zaničljivo nasmeje. „To bi bilo dobro, kaj ne, Petrossini? S slanino se lovijo miši, ne pa Giovanni Gasapardi . . . Radi mene si lahko mislite, da sedim v stranski sobi, ravno tako lahko pa bi bil tudi na luni, kajti jaz sem Vam nedosegljiv . . . da, to je hudo, kaj ne? Jaz poznam Josip Petrossinija . . . zopet bi triumfiral, ako ne bi prišel Giovanni Gasapardi pravočasno in ga potipal po prstih!“

Josip Petrossini je potrpežljivo čakal, da poneha smeh nasprotnika.

„Ali imate še kaj vprašati?“ meni končno mirno.

„Gotovo. Ali ste našli razen telefona še kaj drugega?“

„Vaše vprašanje, Gasapardi, mi priča, da se bojite daljnih razkrivanj,“ pravi detektiv resno. „Obljubljam Vam, da hočem še kaj najti!“

„Dobro povedal . . . in ako ste našli eliksir življenja, kamen modrijanov, ali zob časa, ali kako drugo čudo sveta, potem me blagovolite o tem obvestiti!“

Vendar Josipa Petrossinija to roganje ni zmotilo; že instinktivno je vedel, da tiči za tem strah žločinca, ki se boji dalnega razizkavanja. Že je hotel obesiti poslušalec, ko se Giovanni Gasapardi zopet oglasi.

„Halo, Petrossini!“

„Kaj še?“

„Dobro je bilo, da sem prišel še pravočasno.“

„Da, dobro je bilo za Vašega lepega tovariša Meadowsa . . . Ne imenuje se zastonj tudi Morgan v sreči.“

„Meadows . . . Morgan v sreči — to so zopet nove neumnosti.“

„Nehajte vendar z Vašimi opazkami . . . izpoznal sem Isaaka Meadowsa po glasu in vem, kdo ga skriva.“

„Res? Kak talentiran mož ste Vi, Petrossini! Vi boste prišli še daleč!“

„Kaj drugega še?“

„Halo! se zasmeye Gasapardi na drugem koncu. Meadows je bil velik bedak, da bi Vas srečal med potjo . . . imenitno, osel

spelje osla na led . . . in jaz speljem veleprebrisanega Mr. Josip Petrossinija . . . stavimo, da Vi to zapazite, toda še predno napoči jutro?“

„Bomo videli?“ pristavi detektiv mirno. V notranjosti pa je bil nemiren.

„Povejte Petrossini!“ vpraša Giovanni Gasapardi zopet. „Kako dolgo hočete še mojo hišo nadlegovati?“

„Menim, da sem v dveh ali treh urah gotov.“

„Lepo.“

„Ako se Vam mudi, Gasapardi, potem pridite prej. Sicer Vas bom tu pričakoval.“

„Pametno govoril!“ se roga Gasapardi. „Vendar se jaz v doglednem času ne povrnem v hišo, imam namreč gotove vzroke, da se Vam za enkrat umaknem.“

„Vas že še najdem in potem mi boste povedali, kam pelje drugi konec tega telefona.“

„Izborna, Petrossini. Ali bom odgovarjal kar na vprašanja? Torej mi hočete pretiti?“

„Kdo to pravi? Storil bom samo svojo dolžnost — tudi napram Vam!“

Gasapardi se glasno zasmije. „Tudi jaz bom storil svojo dolžnost. Bodite prepričani o tem, Petrossini . . . zoprno golazen uničujemo . . . in to hočem jaz storiti! S tem končam!“

In že je odstranil aparat. Tudi Josip Petrossini je storil isto; ko se je že oddaljil od telefona mu je še vedno brenčal rogajoč glas zločincev na ušesa.

Gasapardi je imel neke posebne namene, to je gotovo, in detektiv je bil trdno prepričan, da se gre za stvar, ki je naperjena proti njemu. Še več, Giovanni Gasapardi je moral biti prepričan, da se mu nakana posreči, kajti sicer bi ne grozil tako odkrito. Kakor Josip je bil tudi Gasapardi mož, ki dela in ne govori praznih besed. Nek notranji čut je tudi rekel detektivu, da bode razumel te grožnje še predno napoči jutro.

Premišljeno prične zopet raziskavati klet. Ako so kje v hiši kake skrivnosti, potem so tu.

Natanko preišče stene, vendar za njimi ni nikakih skrivnosti. Stene so bile ravne take kot v drugih kletih.

„Dobro, ostanejo samo še cementna tla!“ meni Josip Petrossini. „Tu je še lahko kaj doseči, zato hočem poizkusiti.“

Dasiravno so bila mokra tla umazana, vendar se pripravi detektiv k delu. Poklekne na staro vrečo, ki jo je našel, in pri svetlobi električne svetilke preišče vsako pet tlaka, kolikor najbolj mogoče natanko.

To je bilo počasno in jako zamudno delo, zlasti ker je svetilka razsvetila komaj

dober kvadratni čevelj prostora. Pač pa je gorela jako svetlo, tako, da je mogel zapaziti vsako malenkost.

Josip Petrossini je pričel delo tako, da je najprej ob eni steni preiskal približno en čevelj širok pas prostora; potem je ravno v nasprotni smeri preiskal prihodnji del, potem ko se je pomaknil za čevelj od zidu.

Tako je prišel do srede kleti. Tu pa zapazi, da prostor štirih kvadratnih čevljev ni cementiran, ampak tlakan z opeko, očitno v namenu, da bi voda v poševni smeri lažje odtekala. To ni nič čudnega, ker imajo tudi druge hiše v New-Yorku take naprave.

Vendar je opazoval Josip Petrossini ta prostor s podvojeno pazljivostjo, zlasti opazuje stranske robove kamnov, ki so bili prevlečeni s cementom in se z zadovoljstvom nasmehne.

Josip Petrossini je opazil opeko, ki ni bila, kakor druge pritrjena s cementom, ampak je ležala prosto in je bila gotovo že večkrat dvignena iz svojega prostora. To so pričali zlasti obrabljeni robovi na zgornjem delu.

Grozno odkritje.

Takoj poizkusi Josip Petrossini opeko dvigniti, da bi videl, kaj je pod njo skrito

Posveti z svetilko in močna luč je razsvetljevala železni kolobar, ki je bil vdolan v opeko.

„Halo, to nekaj pomeni. Kar tako ni ta železni kolobar tu. Toda kaj pravim!“ prekine. „Saj to ni kamen, ampak železna ploščevina, ki je prevlečena z azbestovo barvo!“

Pogleda še bolj natanko. Z roko seže po sosednem kamnu in zapazi presenečen, da se je celo njegovo bistro oko motilo. To ni nikaka opeka, ampak železna pločevina, v sredi votla, in ki je bila tako dobro z barvo prevlečena, da se je celo njegovo bistro oko motilo. Zato je Josip Petrossini še bolj nezaupljivo opazoval prostor okoli sebe in zapazi, da so zunanje vrste četverokotnika napravljene iz prave opeke. Samo sredina okrog proste opeke, približno prostor štirih kvadratnik čevljev, je bil tlakan z otlo opeko, ki je tvorila enoto, ki pa je bila tako dobro narejena, da jo je celo Josip Petrossini smatral za pravo opeko.

„Skrivna vrata,“ zamrmra detektiv pred se. To je torej skrivnost številka dve — in Mr. Gasapardi naj mi oprost, ako si dovolim pogledati, kaj je pod temi vratmi skritega!“

S tem prime za železni obroček in poskusi dvigniti. To pa ni bilo tako lahko, kajti vrata je najbrže držala neka ovira, ki je delovala od spodaj navzgor.

Detektiv podvoji svojo silo in končno vrata vendar odnehajo in se odpro.

Josip Petrossini jih porine v stran in posveti s svetilko v zevajočo odprtino. Bil je to namreč vodnjak, kojega globočina se ni dala presoditi. V zidovje so bili pritrjeni kamni, po kojih se je dalo plezati, kakor po lestvici.

Po kratkem premisleku se vleže Josip Petrossini na tla in posveti z lučjo kolikor mogoče globoko, da bi premeril globočino.

Toda v istem trenutku zavpije skrajno prestrašen, kajti svetilka je posvetila ravno v navzgor obrnjeni obraz mrtvega Paula Lafonta.

Paul Lafont, detektiv policijske centrale, je bil umorjen in vržen v vodnjak, ravno ko je opravljal svojo službo!

Z mračnim obrazom in s stisnjenimi ustnicami posveti Josip Petrossini vnovič v vodnjak.

Tu opazi, da se ravno na mestu, kjer je ležalo mrtvo truplo, zidovje vodnjaka razširja na obe strani enako kakor v rudokopih, kjer se posamezni rovi končajo v eno samo votlino.

Vsled tega tudi Lafont ni padel dalje v globočino. V eno teh stranskih rogov je bilo namreč naslonjeno truplo z hrbtom na zid vodnjaka, z obrazom kvišku — najbrže še v isti legi, kakor takrat, ko je bilo vrženo v vodnjak, ali ko je bilo po enem stranskem rovu prinešeno do vodnjaka.

Težak vzdih se utrga detektivu iz prsi. Sedaj je videl, da so se uresničile njegove najhujše slutnje.

„Največjo neumnost v svojem življenju sem storil pač takrat, ko sem dovolil Gaspardiju, da zapusti hišo!“ je šepetal pred se. „Bil sem bedak! Toda ves kes ne pomaga nič. Ubogi Lafont! Mr. Clunsky je zadnji večer zastonj čakal, da se oglasi pri telefonu; oglasil se je nekemu višjemu, rešen vseh zemeljskih težav za vedno.“

Josip Petrossini je hotel mrtveca potegniti iz vodnjaka. To pa ni bilo mogoče in odločiti se je moral, da stopi sam v rov, da oprosti truplo ovir in je potegne v klet.

Takoj stopi Josip Petrossini po predmolečih kamenjih dol, in par sekund pozneje je bil pri mrtvecu. Pri svitu svetiljke opazi, da se ni motil, in da je na njegovi levi v resnici speljan umetno napravljen tunel v vodnjak in ravno ob robu so se zapletle noge mrtveca v nekako luknjo, vsled česar se ni moglo potegniti trupla kvišku.

Ne vedoč, kaj naj stori, posveti Petrossini v votlino, ki je bila najbolj podobna na pol izdelanemu rovu v kakem rudniku.

Izvedel je torej za novo skrivnost te hiše, namreč za skrivno pot, ki je vezala to hišo z ono, kamor je bil napeljan telefon in kjer se je skrival Isaak Meadows.

„Mislim, da mi Lafont ne bo štel v zlo, ako ga pustim še malo tako kakor je, saj mu itak ne more nikdo več pomagati!“ meni detektiv. „Najbolj važno je pač, da se prepričam, kam pelje ta rov!“

Josip Petrossini vstopi v rov. Toda že pri drugem koraku se prepriča, da se tu ne more hoditi pokonci, kajti rov je bil vedno ožji in ožji in končno se je moral Josip Petrossini plaziti le še po rokah in nogah.

Pri tem je držal svetiljko v zobeh in se oziral pozorno okrog sebe. Srce mu je bilo močnejše, ker je pričakoval vsako minuto nova iznenadenja. Vendar pa se je zmotil.

Približno trideset korakov daleč, je prišel v rovu, ko mu zabrani nadaljno pot zidan zasip.

Ko preišče natanko ta zasip, se takoj prepriča, da je moral biti napravljen šele pred kratkim, kajti zemlja in kamenje je bilo še precej mokro. Josip Petrossini je bil prepričan, da pelje tunel, v katerem se nahaja, do takega drugega poslopja in da je Giovanni Gasapardi to zvezo nalašč prekinil.

Gasapardi sam je najbrže sklenil to hišo zapustiti za vedno, ko mu je zabranil to prihod Josipa.

„Da, tako je, kajti sicer bi Gasapardi ne zasul tega rova in napravil tako za Lafonta grob . . . gotovo je ta vdrl v hišo

in prišel do tega rova; mogoče tudi, da je Gasapardi hitreje rabil orožje, kakor njegov nasprotnik. Moral je umreti, ker je izvedel preveč skrivnosti te hiše!“

„Dobro!“ odloči Josip Petrossini po kratkem premisleku. „Rov je zaprt in ne morem dalje; obrnem se torej nazaj.“

Ker je bil rov preozek, da bi se Josip obrnil, je zlezel nazaj ritensko. Njegovo telo je zavzelo celo votlino, in vsled tega tudi ni mogel niti videti, niti slišati, kaj se je med tem zgodilo v vodnjaku.

In ko se je bližal koncu rova, zagleda skozi svoje noge neko drugo luč, vsled česar svojo takoj ugasne. Urno se splazi do odprtine rova, dokler ni dobil dovolj prostora, da se obrne in postavi pokonei.

Ravno tako hitro pa že tudi odskoči in se vrže na tla, kajti v istem trenutku, ko je poizkusil vstati je vstrelil nekdo od zgornjega roba vodnjaka na njega pet strellov iz samokresa.

K sreči je bil Josip Petrossini v temi in kot blisk hitro se je umaknil iz prostora, kamor so padale kroglice.

Petrossini bi se bil kmalu zadušil v dimu smodnika in s silo se je mogel premagovati, da ni zakašljajal in se tako izdal morilcu v kleti, ki je prišel na zagoneten način v hišo.

Ko se je polegel odmev strelav, se začuje zgoraj roganje Giovani Gasapardija.

„Halo, Josip Petrossini!“ zavpije glasno, „Ali sem Vas mogoče zadel? V resnici bi mi bilo žal . . . ali se že morda kesate, da ste vtikali nos v skrivnosti drugih ljudi. Da, ljubi moj, ta vodnjak je tak, da kdor pogleda notri in se hoče prepričati o njega skrivnosti, ta mora umreti. Hohoho, to bode govoričenja, ko se bode izvedelo, da je moral Josip Petrossini, svitla zvezda umirajočega stoletja, strah vseh zločincev, vsled svoje lastne neprevidnosti umreti. Ravno tako, kot lovski pes, ki ni mogel pustiti zastrupljene jedi, pripravljene lisici!“

Nikakega odgovora. Josip Petrossini je zadrževal celo sapo, da bi se ne izdal Gasapardiju. Kajti mogoče bi bilo, da bi ta celo pogledal za njim. V tem slučaju bi za njega prišla ura plačila.

„Ali ne dobim odgovora, Petrossini?“ se oglasi Gasapardi zgoraj. „Ali so Vam vendar moje kroglje prevrtale možgane, prijatelj? Ali ne morete, ali nočete govoriti? Mogoče, da ste mrtvi, mogoče pa tudi, da me hočete s svojim molkom priversti do tega, da bi stopil doli. Hahaha, to bi Vam bilo gotovo v zabavo. Lahko si predstavljam, kako pazite na mene, s samokresom v roki, vendar te usluge Vam ne storim . . . nikoli in nikdar več, prijatelj!“

„Še vedno nikakega odgovora?“ vpraša Gasapardi začuden, ko vstane še vedno vse tiho. „Vendar jaz nisem radoveden. Kot uljuden mož bi vsaj povedali, kako ste s svojim novim stanovanjem zadovoljni — notri je prav mirno in hladno, hladno kot v grobu.“

In grob bo tudi Vam, kakor je Lafontu, ki je menil, da me izsledi. Delal sem se, kot da ne vidim, kako me zasleduje; kakor hitro pa je bil v vodnjaku, sem ga ustrelil kakor zajca. Da, ljubi moj, ta hladni vodnjak bo Vaš grob. Blagor Vam, ako teh besed ne slišiti več, kajti potem Vam ne bo treba lakote umreti, k taki smrti Vas namreč obsodim s tem; razen tega pa bom tudi takoj zažgal hišo . . . Na Vašem grobu bo svetila velikanska baklja in cele gore razvalin in prahu se bodo vzdigovale nad temi železnimi vratmi.

Mir Vam bodi, Josip Petrossini, in s tem Vas izbrišem iz knjige življenja. Nikomur več ne bode škodovali!“

Pri teh besedah padejo vrata in zapro detektiva od gornjega sveta.

Živ pokopan v rovu.

Josip Petrossini je stal več sekund nepremično v temi. Okrog njega je bilo vse mirno in noben glas od zgoraj ni prodrl do ušes nesrečnega jetnika.

Naenkrat zasliši zopet ropot. Bili so to težki udarci, ki so padali na železna vrata in takoj je spoznal, da nalaga Gasapardi in kdor je bil že pri njem — najbrže Isaak Meadows — težke predmete na vrata, da bi se jih ne moglo nikdar več odpreti.

Pretrgan, brezupen smeh zaigra na ustnicah Josipa Petrossinija. Sedaj je vedel, kaj so pomenile njegove slutnje. Ako se ne zgodi čudež, postane žrtev napake, ki jo je storil takrat, ko je izpustil Gasapardijsa iz hiše. Gotovo je Gasapardi vrata tako obremenil, da se mu gotovo ne posreči, jih odpreti.

Tudi je bil Josip Petrossini prepričan o tem, da vrže zločinec lastnoročno gorečo bakljo v hišo in da bode skrbno pazil na to, da pogori hiša do temelja.

To vелеva morilcu Paula Lefonta že skrb za samega sebe.

Nihče ne bode iskal njegovega trupla na pogorišču in da bi kdo odkril železna vrata in skrivnosti, ki so skrite pod njimi, je skoro nemogoče.

„Le notri prosim! je rekel pajek muhi, ko je capljala v mreži!“ meni Josip Petrossini s prisiljenim humorjem. „Gasapardi je imel prav, ko je rekel, da sem bedak.“ Nekoliko časa premišlja in sveti s svetilko na vse strani.

„Ravno tako je, kakor sem si že v začetku predstavljal!“ prične zopet govoriti sam s seboj. „Iz tega rova je samo ena pot zame, namreč, da prekopljem zasip, ki ga je Gasapardi umetno napravil; ako je mogel ta rov zasuti, potem se mora tudi meni posrečiti, da zasip odstranim, samo če ostane zrak tak, da se bode lahko dihalo!

Od tega je vse odvisno! Vendar mislim, da ostane, kajti zemlja, ki jo je nanosil v rov, je sveža.“

Trdna odločnost mu sije iz obraza.

„Dobro,“ pravi. „Kdor pleše, naj plača godce . . . nobene minute ne smem več izgubiti! Zato, na delo!“

Ko vstane, posveti svetilka zopet ravno v obraz umorjenega detektiva.

„Ubogi Paul Lafont,“ pravi nalahko predsè, „Ti si že prestal in Bog vé, če ne bode ta votlina najin skupni grob, ali če se meni posreči, uživati še kdaj zlato prostost.“

Josip Petrossini je gledal zaprta vrata nad svojo glavo. Nobenega ropota ni bilo več, vse je bilo tiho, kakor grob. Brez dvoma je bil Gasapardi s svojimi satanskimi pripravami že pri kraju in hiša nad njim že najbrž svetlo gori.

„Prišel sem v lepo past,“ mrmra detektiv. „Gasapardi ima čisto prav, ako se mi posmehuje. Seveda on misli, da se me je rešil. Mogoče ima prav; vsekakor sem bil

skrajno neumen. Kako sem le mogel misliti, da ne pride več nazaj. Sedaj razumem njegovo prevzetno govorjenje. Računal je na to, da bom našel skrivna vrata in hotel je počakati samo trenotka, da me vjame v past, kakor miš. — Vendar dokler diham, toliko časa tudi upam.“

Brez nadaljnjega obotavljanja odloži vso obleko, ki bi ga pri delu lahko ovirala. Potem vzame svoj širok in močan nož v roke, ravno tako tudi pripravo za lomiti kamenje, ki mu je dobro služilo že prej, ko je preiskaval stene v hiši. Svetilko porine naprej predsé in pride na ta način kmalu do zasipa.

Potem se vsede Josip pokonci, vzame svetilko v roke in posveti po zasipu. Čim dalje pa je svetil, toliko bolj brezupen je postajal njegov obraz.

„Vse je odvisno samo od tega, kako daleč sega zasip!“ mrmra predse. „Vsak kamen moram posebej izruvati in ga nesti do vodnjaka, kajti sicer bi bil kmalu vjet v tej luknji, kakor podgana. Cela stvar postaja skoro brezupna, . . . zlasti ker nimam vode in postaja že tudi zrak zaduhel. Vendar, poizkusiti moram, kakor je že moja stara mati večkrat rekla: Edino sredstvo, da postanemo stari je, da se ohranimo pri življenju!“

Takoj prične z delom. V začetku je bilo lahko, kajti zemlja je bila tu še rahla in zato je brez težave posamezne kamne izruval in jih naložil poleg sebe. V kratkem času je nabral precejšnji kup kamenja, katerega je moral potem znositi do konca rova in ga zmetati v vodnjak. Več kot desetkrat je moral premeriti pot in bila je težka naloga, plazeč se po trebuhu, valiti težke kamene pred seboj. Končno je vendar izginil kup kamenja in Josip Petrossini je pričel s pravim delom.

V dobi pol ure, je bil zopet nov kup kamenja poleg potečega se Josip Petrossinija in zopet je moral spraviti vse v vodnjak, kar je vzelo zopet precej časa.

Potem prične s kopanjem zemlje. Ko je pretekla zopet ena ura in opazuje detektiv svoje dosedanje delo, bi skoro obupal, kajti vse njegovo delo je bilo podobno delu ob morski obali igrajočega se otroka, ki koplje jame v droben pesek, ki pa jih vsak val zopet zasuje.

Na to ni bilo niti misliti, da bi napravil tunel skozi zasuti prostor, kajti zemlja se je vedno in vedno podsipala.

Aho hoče priti do takega uspeha, ne preostaja drugega, kakor da zemljo ravnotako odnese proč, kakor prej kamenje.

V to naj bi mu služilo njegovo pokrivalo. K sreči je imel klobuk s širokimi

krajevci; ako bi postavil krajevce pokonci, zamogel bi trikrat več zemlje na enkrat odnesti. Rečeno, storjeno!

Nepretrgoma je polnil klobuk z zemljo, ga vlekel po rovu do vodnjaka in ondi stresel zemljo.

To se je ponavljalo vedno in vedno. Josip že ni nič več štel, kolikokrat da je premeril pot od tam, kjer je kopal pa do vodnjaka. Zapazil je komaj, da so se vsled plazenja na kolenih raztrgale hlače in da mu visijo že v cunjah navzdol.

Tudi pekoče rane na kolenih in rokah, ga niso motile. Vsled zaduhlega zraka, grobne tišine in notranje razburjenosti je že komaj dihal in vedno bolj in bolj se je potilo njegovo čelo.

Čisto mehanično je polnil klobuk, ga natlačil z zemljo, vlekel do vodnjaka in se vrnil zopet nazaj k prejšnjemu delu. Samo ena želja je polnila Petrossiniju srce, želja po zlati prostosti. Pri tem je bil pozabil popolnoma na žgočo žejo, ki ga je že skoro dušila v grlu. Večkrat se mu tudi pokaže pred očmi podoba nad njegovo glavo goreče hiše. Vidi, kako prihiti požarna bramba, ki pa vkljub svoji hrabrosti in energiji ne more rešiti hiše, ki je bila prej gotovo dobro polita s petrolejem, da tembolj gotovo pogori do temelja. Ali misli pač kdo onih, ki uživajo sveži zrak, da je nekdo izmed njih

od zločinčeve roke zaprt v temnem rovu in obsojen, da umre lakote in da se razvaline gromadijo na grobu nesrečnega?

Vedno dalje in dalje je delal Petrossini v svoji podzemeljski ječi; čisto je že pozabil paziti na čas, ni vedel, koliko ur je že preteklo in koliko časa se že trudi, da bi prekopal zasip, ki ga noče biti konec in ki ga loči od zlate prostosti, solnčnega svita in svežega življenja. On, ki je v svoji neutrudljivi delavnosti delal vedno na to, da brani slabe in strahuje zločince, ali naj on umrje tu brez vsake človeške pomoči? Pri tej misli stopi Petrossiniju mrzel pot na čelo in zopet napne nove sile. Vodnjak je že skoro napolnjen, in kaj potem, ako Petrossini še vedno ne prekoplje zasipa! Končno ga premaga utrujenost tako zelo, da je sedel kakor v sanjah, z odprtimi očmi, brezizraznim pogledom in na prsih prekrižanimi rokami.

Njegova fantazija pa se je izprehajala v solnčnem svitu. Videl je cvetlice ob potu, slišal ptičje petje in praznično zvonjenje zvonov. Iztegne roke, da bi objel vse to, zapazi pa v strahu, da se nahaja v ozkem rovu, da je postal zrak že tako zaduhel, da se dá komaj dihati, da ga žgo njegove ranjene roke kot ogenj, ravnotako ustnice. Pri tem se polasti neustrašenega moža, ki je že večkrat predrzno gledal v obraz smrti

in največjim nevarnostim, tak obup, da se je moral premagovati, da ni podlegel.

Vendar Josip Petrossini je ostal trden, kajti vedel je, da je izgubljen, ako se uda svoji slabosti.

Hotel in moral je biti vstrajen. Na vsak način mora prekopati nasip! In s tem sklepom prične delo iznova.

S tresočo roko vzdigne svetilko in opazuje dogotovljeno delo.

Ko je tako ruval z desnico po mehki zemlji, da bi se prepričal, koliko ga še čaka dela, je zadel s prsti na velik kamen. Takoj je spoznal, da je ta kamen nalašč privalila človeška roka, da bi držal mehko zemljo.

Ako je tako, potem je s tem delo končano in on se nahaja na drugem koncu zasipa.

„Bodi vstrajen, Josip!“ je vspodbujal samega sebe. „Premagal bodeš vse težave, kajti nad nami vlada Bog, brez katerega volje ne pade niti las z glave, jaz se zanesem nanj!“

Z velikim naporom je grebel Josip Petrossini zemljo k strani, dokler ni prišel tik velikega kamna, ki je bil zadnja ovira.

„Ah — zrak! Diham zrak!“ zavzdihne.

V resnici je zavel svež zrak od kamna sem. Morebiti da je to vlažen zrak kleti, vendar se je zdel Petrossiniju, ki bi se bil že skoro zadušil, nebeško krepčilo.

Misel, da se nahaja morebiti ravno pred svojo rešitvijo dala mu je novih moči. Spomnil se je svoje priprave za lomitev kamena in brž jo vzame v roke.

Potem izkoplje še zadnjo prst, jo pomečka z nogami in razsvetli umetno oviro. Bil je to nanovo napravljen zid iz opeke, kakor je Petrossini takoj spoznal. Takoj se vživi detektiv v svoj položaj. Nahaja se pred temelnim zidom one hiše, v kateri je Giovanni Gasapardi skrival svojega lepega tovariša Isaaka Meadowsa. V ta zid je bila napravljana vratom podobna odprtina, ki je bila v zvezi s skrivnostnim rovom, ki je združeval obe hiši.

Gasapardi je pričel brezdvomno rov zasipati pri kleti te hiše. Drugače sploh ni bilo mogoče, kako naj bi sicer dobil toliko kamena in sipe. Gasapardi si je dal pripeljati v klet par vozov zemlje, ali pa je bila zemlja že tu, kajti v Ameriki je navada, da se spravlja krompir in drugi pridelki čez zimo v kleti in se ondi zakoplje v zemljo. Ko je Gasapardi skrivni rov z debelo, s kamenjem namešano zemeljsko plastjo napolnil, je potem še prejšnjo odprtino v zidu zopet z opeko zadelal.

Malta je bila še čisto sveža in ko se je Josip z močjo zaletel v zid, se je ta močno zmajal. Prav gotovo bi se posrečilo

detektivu, ki je bil močan kot medved, podreti zid, ako bi se večkrat uprl vanj.

Vendar mora popolnoma tiho delati, da ne vzbudi vnovič pozornosti svojega smrtnega sovražnika in izgubi s tem svoje zadnje upanje. Razun tega je imel v roki pripravo, ki lahko hitro odpravi to zadnjo oviro.

Pri tej misli je postal zopet takoj miren in hladnokrven. Brez orožja ne sme biti. Zato se splazi še enkrat nazaj v tunel, da vzame odloženo obleko in orožje. Obenem je tudi premeril prostor, ki ga je prekopal. Bil je dobrih 10 črevljev dolg. Zato je tudi razumel škodoželjnost svojega smrtnega sovražnika. Josip Petrossini je dovršil nekaj, kar se je zdelo njemu samemu nemogoče in sam je priznal, da bi težko še enkrat storil kaj takega.

Prične torej z nožem strgati cement iz špranj. Delo je precej hitro napredovalo in kmalu je dvignil prvi kamen in ga previdno potegnil na notranjo stran, kajti izogniti se je hotel ropota, ki bi ga napravil kamen, če bi ga spustil na drugo stran.

Komaj pa je Petrossini potegnil kamen iz zida, se naenkrat silno prestraši . . . skozi luknjo je namreč svetila luč neke druge električne svetilke!

Hitro ugasne detektiv svojo svetilko in se skrije kolikor mogoče globoko, kajti pri-

čakoval je, da ga pozdravi Gasapardi zopet s samokresom. Kajti nihče drug, kot ta je oni, ki ga čaka za zidom s svetilko in s samokresom v desnici.

Šele potem, ko je imel Petrossini svoje zanesljivo orožje v roki, se je zopet upal postaviti se pokonci in pogledati skozi luknjo na drugo stran. Vsled presenečenja bi mu padel kmalu samokres iz roke in ves začuden vsklikne. V kleti onstran zidu ni gorela nikaka svetilka, ampak ravno njemu nasproti je sijalo skozi poševno in zamreženo okno zlato solnce.

„Pri Bogu, ne motim se!“ zašepeta detektiv. „Zunaj sije solnce . . . nastal je zopet dan!“ S tresočo roko poseže po uri in se prepriča, da je že skoraj osem . . . boril se je torej celih osem ur, namreč od polnoči dalje, globoko pod zemljo za življenje!

Zopet posluša, vendar se nič ne gane v kleti, ki se mu zdi že nekako znana.

V duhu premodri še enkrat lego hiše, v katero je vdrl prejšnji večer. Ležala je v sredi vrta; približno 200 črevljev od nje oddaljena proti severozapadni strani je stala druga hiša, tudi sredi vrta, vendar s pročeljem proti cesti. Tudi ta hiša je bila zapuščena in okna so bila leto na leto vedno zaprta!

Sedaj je bilo Josip Petrossiniju znano vse.

Po zunanosti bi spadalo to poslopje k hiši Gasapardija. Brez dvoma je bil ta tudi lastnik in je napravil razun telefonske zveze tudi podzemski rov mej obema hišama. To je bila čisto Gasapardijeva iznajdba. Na ta način se je lahko odtegnil opazovanju tudi najbolj izurjenemu policaju, kajti mej tem ko je ta patroliral ob Boston Road in opazoval natanko celo zemljišče okrog hiše, se je podal zviti Gasapardi po skrivnem rovu v drugo hišo, ki je bila vknjižena na kako drugo ime in torej nikdo ni niti mislil na to, da bi bil Gasapardi njen pravi lastnik.

Tako je Gasapardi v družbi s svojim policijsko zasledovanim tovarišem neovirano lahko opazoval iz oken te hiše, kako je v pretečeni noči gorelo in se smejal detektivu, ki je bil globoko pod zemljo zaprt in obsojen, da umre lakote. Potem odstrani še drugo kamenje. Dasiravno je bila klet prazna, in ni mogel torej nikdo opazovati njegovega prihoda, vendar se je skrbno varoval, delati kak ropot.

Še par minut trudapolnega dela — Josip Petrossini stoji v kleti. Ta je bila popolnoma taka, kot ona, ki jo je pred osmimi urami zapustil, samo s tem razločkom, da se je prišlo tu od strani v podzemski rov, med tem ko je šel na drugem koncu skozi

vrata, katera so peljala skozi tla v rov. To odgovarja popolnoma istinitosti, ker je peljal rov v precej strmем kotu navzgor.

Samo oni, ki se je smatral kot Josip Petrossini že za skoro izgubljenega in se ni upal več misliti na to, da bode še kdaj užival sveži zrak, razume, s kakim veseljem je stopil k zamreženemu oknu, da je gledal zopet svetlo solnce.

Sedaj šele razume, da je ušel beli smrti!

Gotovo, preti mu lahko še mnogo nevarnosti . . . to drugo poslopje je za njega lahko še bolj usodepolno, kot prvo s svojimi skrivnostmi . . . toda kaj je to drznemu možu. Saj je vendar še možnost, da si življenje pribori . . . tudi se mu ponudi še lahko prilika, da preseneti onega, ki je njega obsodil k smrti — in da ga privede pravici v roke.

Počasi stopa dalje. V kleti sami vlada poltnina, vendar to njegovemu bistremu očesu zadostuje, da ne rabi svetilke. Onda peljejo stopnice navzgor, ravnotako kakor v prvi hiši . . . in glej, ondi kjer se stikajo stopnice z zidom, sta napeljani dve telefonski žici. Napeljani sta do drugega konca telefonske naprave in aparat se nahaja najbrže v kaki zgornji sobi hiše, v kateri je bival brezdvomno Meadows.

Nova odkritja.

Hitro obleče Josip Petrossini zopet telovnik in suknjo in pripravi svoje orožje, da bi bil za vsak slučaj pripravljen. Obuje tudi čevlje, ki so imele gumijaste podplate, da niso delali ropota kadar je hodil.

Naenkrat je bil vrh stopnic, ki so bile zaprte z železom okovanimi hrastovimi vratmi. Pritisne na kljuko in se prepriča, da so zaprta. Vendar to mu ni delalo preglavic, kajti pred seboj vidi luknjo ključavnice in njegov vitrh je odprl dosedaj še vsaka vrata. Pač pa ga skrbi to, ako bi bila na drugi strani zatvorjena vrata z zapahom, kajti tega bi bilo dosti težje odstraniti. Vendar tudi to bi se dalo napraviti; bilo bi pač precej zamudno in bi napravilo veliko šuma, kajti oni del vrat, kjer je pritrjen zapah bi se moral izžagati.

Ko pa je s svojim vitrhom vrata odklenil, ni bilo nobene ovire več, ki bi držala vrata. Gasapardi niti računal ni na to, da bi Petrossini ubežal in ni vsled tega uporabljal tudi nikakih varnostnih naprav.

Že je bil Petrossini v podzemlju.

Skozi zaprta okna se je le tupatam ukradel kak solnčni žarek. Vendar Petrossini je videl tudi v temi, kajti imel je dobre oči. Takoj je izprevidel, da je hiša zapuščena, kajti v celem podzemlju ni bilo ni-

kake hišne oprave; celo kuhinjska peč je bila odstranjena in v vseh prostorih je bilo za prst debelo prahu, gotovo znamenje, da tu nihče ne prebiva. „Hm,“ zašepeta detektiv predse. „Sedaj se spominjam, — ta hiša izgleda tudi od zunaj vsa zapuščena, boljšega skrivališča bi si Meadows ne mogel poiskati, tukaj bi ostal lahko do konca svojega življenja in nikdo bi ne prišel na to, da bi ga iskal tu ... in Gasapardi ... vsakdo je vedel, da prebiva v hiši na Boston Road ... to se pravi, zdelo se je tako, v resnici pa je bil čisto kje drugje in nas vlekel za nos, kajti on je ubežal vedno skozi to hišo ... Gasapardi je v resnici eden izmed onih malopridnežev, od katerih se človek še lahko kaj nauči.

Gre proti vratim, ki peljejo v parter in pazljivo posluša. Skoro neverjetno je, da bi bila onadva, katera išče še v hiši, vendar previdnost nikdar ne škoduje.

Ustnice in grlo ga od same žeje pečejo kot ogenj.

Po prstih se vrne nazaj v kuhinjo, kjer najde v zidu pritrjeno vodovodno pipo. Mogoče da voda še teče. V resnici je pritekla, ko je odprl pipo in od veselja bi bil kmalu zavriskal.

Bilo je več, kot človeško, čakati toliko časa, da je voda, ki je bila najprej kalna postala toliko čista, da jo je bilo moč piti.

V nekem kotu najde Josip tudi neko zlomljeno posodo. Opere jo z veliko previdnostjo dvakrat, trikrat. Končno napolni posodo in jo nese k ustom. Ni ga pa zapeljala naravna poželjivost, da bi pil prenaglo, temveč počasi, požirek za požirkom pije vodo, ki se mu zdi dosti boljša, kot najboljši šampanjec . . . in vendar je samo voda . . . newyorška vodovodna voda, ki ni ravno rajboljša.

Ko izpije Petrossini še drugo posodo, je bil kakor prerujen. Iznova gre proti stopnicam ter posluša, ako bi zaslišal kje kakšum.

Vse je bilo mirno in Petrossini sklene z največjo previdnostjo iti po stopnicah in tamkaj iskati oba zločinca, kajti mogoče je, da sta pri begu zapustila kak predmet, in bi bilo s pomočjo tega zopet lahko jima priti na sled.

Detektiv gre kolikor mogoče počasi in previdno po stopnicah. Minuto pozneje je bil v parterju, glavnemu nadstropju hiše, iz katerega peljejo stopnice v drugo in zadnje nadstropje.

Tudi tu je bilo v koridoru precej temno, dasiravno je zunaj sijalo že dolgo solnce. Vendar za detektiva je bilo svetlo dovolj, da je spoznal, da je prednja in zadnja soba popolnoma brez vsake oprave.

Niti v sobah, niti na koridoru in stopnicah ni bilo nikake preproge, ki se naha-

jajo celo v najbolj priprosti hiši v Ameriki in brez katerih si Jankee nikake udobnosti ne more misliti.

„Dobro, hočem si ogledati še drugo nadstropje, kajti v tej hiši je bil Meadows skrit danes ponoči, to je gotovo . . . in to je bilo mogoče samo v drugem nadstropju, kajti v teh dolgočasnih prostorih bi se še miš ne počutila dobro, kaj pa kak razvajan bančni predsednik.“

Z isto previdnostjo se poda Petrossini po stopnicah, ki peljejo v gornje nadstropje in na katerih tudi ni bilo nikakih preprog. Urno je bil v gornjem koridoru in ravno je hotel iti mimo vrat prve sobe, ko naenkrat obstane, zadrži sapo in posluša.

V prihodnjem trenutku se priplazi čisto k vratom in posluša.

Njegov bistri sluh ga ni goljufal! Bili so to pravi glasovi, kakor se mu je prej dozdevalo, da jih sliši.

V sobi onstran vrat sta govorili dve osebi. Vendar skozi ta vrata se ni skoro popolnoma nič slišalo.

Petrossini ni mogel niti razločevati, ali so možki ali ženski glasovi, kaj še, da bi vjel kako besedo pogovora.

Detektiv se nasmehne in v njegovih bliskajočih očeh se je brala jeklena odločnost.

„Vedel bom kmalu, kaj naj pomeni ta pogovor!“ zašepeče pred se. „Ako ne gre to po najkrajši poti, potem se izbere daljša, samo, da se pride do cilja!“

Potem zapusti svoj prostor in se plazi po koridoru do vrat, ki peljejo v zadnjo sobo.

Petrossini je stal zopet tu par minut dolgo in poslušal. Vendar ni bilo nikakega šuma, iz katerega bi se lahko sklepalo, da so ljudje v sobi. Končno se ojunači Petrossini in pritisne jako previdno za kljuko.

Nezaklenjena vrata se takoj odpro.

Detektiv jih odpre za pet široko. Potem zopet obstane z roko na kljuki in kakor oslepljen zapre naenkrat oči.

Ni bilo ravno posebno svetlo v sobi, kajti polkna so bila zaprta in prišlo je ravno toliko svetlobe notri, da bi se tak, ki je prišel ravno s ceste težko spoznal. Ravno nasprotno pa je bilo pri Petrossiniju, ki je prišel iz temnine na svetlo in kateremu so se zdeli posamezni solnčni žarki bliščeča razsvetljava, na katero se je moral počasi navaditi.

Ko se je njegovo oko tega privadilo, se ozre pazljivo po sobi. Bila je to ravno taka zadnja soba, kakor v prvem poslopju. Ako tudi drugo odgovarja prvemu poslopju, potem peljejo ona prislunjena vrata k ozkemu prehodu, kateri pelje v prednjo sobo in na katerem

se nahaja priprava za pranje in dve omari.

Petrossini se hitro odloči in stopi v zadnjo sobo.

Takoj pri vratih je bilo okno in Petrossini se ni mogel ubraniti iskušnjava, da ne bi pogledal skozi, kajti polkna so bila tako napravljena, da si lahko neopazovan gledal na cesto.

Kakor je Josip Petrossini domneval, je zagledal ravno Gasapardijevo hišo . . . ali bolje pogorišče, na katerem je bila še cela množica ognjegascev.

Giovani Gasapardi je držal besedo in zažgal lastnoročno svojo hišo.

V prihodnjem trenutku pa že pozabi Petrossini na to, kar je videl, kajti njegovo uho sliši mnogo bolj razločno kot prej pogovor glasov. Ni se motil, kajti glasovi so prišli skozi priprta vrata prehoda, ki pelje v prednjo sobo.

Detektivu se zasvetijo oči in hitro se prepriča, ako je orožje v redu in če se za more zanesti nanj.

„Sicer sem že nekoliko truden!“ meni. „Hm ako bi bilo pa slučajno res, da govorita Giovanni Gasapardi in Isaak Meadows v prednji sobi — kdo pa naj bi sicer bil — potem pozabim vso svojo trudnost in jima pokažem, da se ne bojim pasti v jamo razbojnika.“

Pogovor med zločincema.

Petrossini je prisluškoval nekoliko časa pred priprtimi vrati prehoda. V nos mu je vdaril fini vonj pravega turškega tobaka. Osebi, ki sta govorili v predsobi, sta kadili cigarete, govorilo pa se je jako tiho, tako da se ni moglo razumeti niti besedice. Priznati je moral, da še vedno ne more razločiti, ali sta osebi, ki govorita oni, ki jih išče, ali je kdo drugi, kateremu on nič ne more.

Petrossini je vtaknil neopaženo prst v špranjo med vrata, da se je ta nekoliko razširila. Potem pogleda skozi odprtino. Mnogo ni mogel razločiti. Prehod je bil dolg kakih šest, širok pa komaj kake tri čevlje. S predsobo je bil v zvezi z vratmi, ki so odgovarjala onim, katere je Petrossini odprl. Tudi ta vrata so bila toliko odprta, da bi bilo mogoče spraviti časopis skozi špranjo.

Petrossini se ne sme na noben način več vrniti. On se hoče in mora zagotoviti, kajti bil je trdno prepričan, da osebi, ki se pogovarjata, nista nihče drugi, nego Giovanni Gasapardi in njegov varovanec Isaak Meadows.

Vedno bolj in bolj odpira Petrossini vrata, ki peljejo iz zadnje sobe v prehod. Pri tem poklekne na eno koleno, da bi se ga ne moglo opaziti.

Potem pa ko je bila odprtina dovolj velika, se splazi sključeno naprej in je zaprl za seboj skrbno vrata.

K sreči je bila omara, ki je stala tik pred prednjimi vrati, odprta. „To je dobro!“ zašepeta detektiv predse. „Na ta način se priplazim lahko do prednjih vrat in skrit za vratmi omare slišim lahko vsako besedo, ne da bi me kdo opazil, tudi ako se vrata vsled prepaha še bolj odpro.“

Prav tiho se splazi Petrossini naprej, dokler ni prišel do omarinih vrat. Tu se spusti na kolena.

Tik pred njim so bila prednja vrata; bila so samo prislonjena in vsled tega je nastala špranja, skozi katero je mogel detektiv vse videti in slišati, kar se je godilo v sobi.

Josip Petrossini se ni motil. Bila sta ona dva, katera je iskal, in sta se pogovarjala in kadila v prednji sobi, pri tem pa malo mislila na to, da ju ločijo samo tanka vrata od najbolj nevarnega in odločnega nasprotnika, o katerem mislita, da umira globoko pod zemljo.

Detektiv se je takoj spoznal v celi stvari. Giovanni Gasapardi in Isaak Meadows nista govorila samo o begu in prihodnosti, ampak sta imela ravno detektiva samega v mislih — in prva beseda, ki jo je razumel, je bilo njegovo ime!

„Rad bi bil že enkrat na jasnem, ali je Josip Petrossini v resnici mrtev!“ se je čulo Isaaka Meadowsa.

Gasapardi se zasmije cinično. „Dobro,“ pravi, „ako je naš prijatelj že mrtev, tega ne morem reči, kajti zdi se mi, da ima Petrossini devet življenj, kakor mačka ... vendar, o tem ne dvomim, da bode v par urah tako mrtev, kakor sploh kak pameten človek biti more.“

„Dobro ... vendar to me še ne zadovolji ... ko bi bil čisto na jasnem, potem bi bil dosti bolj miren!“

„Ne bodi nespameten, Isaak!“ ga pretrga Gasapardi. Kaj hočeš še več? Ali Ti ne pove Tvoj razum, da je ravno tako mrtev kakor bi visel na vislicah? Recimo, da bi ga ne zadela nobena mojih krogelj, da sicer ravno sem prepričan, da sem ga usmrtil — kaj naj počne on v rovu brez vode, brez hrane in brez zraka? Ako še ni mrtev, potem je sedaj že v popolni nezavesti, da bi ga lahko vsak otrok uničil.“

„Mogoče! Vendar jaz bi dal tisoč dolarjev zato, ko bi mogel videti njegovo mrtvo truplo!“ pravi Meadows, ki se ni mogel na noben način potolažiti.

„Dobro. Čakaj, da odidejo ognjegasci. Potem lahko razkoplješ razvaline in vroč pepel ter prideš tako do železnih vrat. Potem boš lahko videl mrtvega Petrossinija.“

. . . Kar se tiče mene, jaz nisem željan takega užitka. Jaz sem zadovoljen s tem, da vem, da je naš preganjalec mrtev za vedno!“

„Ko bi le gotovo vedel, da je še vedno v vodnjaku!“ zastoka Meadows ves obupan.

„Obe dammed, ti sova ti . . . povej mi že vendar na kak način se hočeš zagotoviti o njegovi smrti?“ se razburi Gasapardi.

„Tega ne vem . . . ali vse se mi tako zdi, da je ušel!“

„Kaj še!“

„Giovani, kaj pa ko bi se mu vseeno posrečilo prekopati zasip v rovu in priti tu sem v to hišo!“

Gasapardi se samo prezirljivo nasmehne. „Ti postajaš bojazlivec. Vsled strahu si postal popolnoma otročji.“

„Mogoče! Vendar jaz sem nemiren in bojim se — bojim se —“

„Moje delo je dobro. Bodi o tem prepričan.“

„Ako bi imel Petrossini orodje s seboj, kar pa gotovo nima, potem bi moral delati cel teden, da bi odstranil zasip, on pa ne more živeti niti en dan, ker nima zraka — brez zraka pa niti Josip Petrossini ne živi ali si se sedaj pomiril?“ konča v smehu.

„Izkušal bodem.“

„Potem lahko zopet o najinih stvareh govoriva.“

„Mislim, da sva se že dogovorila?“

„Ne še popolnoma. Ti moraš na vsak način bežati in sicer takoj, kajti dasiravno je Josip Petrossini mrtev, newyorška tla so za Te vseeno mnogo prevroča . . . jaz pa šele začnem svoje delovanje in nameravam še velike reči!“

„Da,“ pristavi Meadows, „ako Ti kdo ne prekriža Tvojih načrtov . . . recimo, policija ne bode mirovala, ker sta Lafont in Petrossini brez sledu izginila in razun tega je še to jako sumljivo, da je pogorela ona hiša, na katero se je najbolj pazilo. Gotovo bodo dali razvaline odstraniti in čudil bi se, ko bi pri tej priložnosti ne prišli do železnih vrat.“

„Vrag vzemi vse te možnosti — to vendar ni mogoče!“ pristavi Gasapardi. „Ne in zopet ne. Na kaj takega ti neumneneži niti ne mislijo.“

„Kaj pa, ko bi vseeno prišli na to?“

„Goddam, jaz pa pravim, da ne pridejo!“

„Vzemimo pa, da pridejo, kaj potem?“

Gasapardi se zaničljivo nasmehne in puhne gost oblak dima proti stropu.

„In ako tudi danes najdejo oba mrtveca, kaj to mene briga? Oficielno sem se vrnil danes ponoči pred eno uro v moj apartment v hotel „Undine“ in spim še sedaj tam, to

bo pričal vsak natak, kajti nihče od teh ne ve, na kak otročjelahek način jaz skrivno pridem in odidem, ne da bi kdo kaj opazil.“ In zasmije se veselo. „Ali si moreš misliti kak boljši dokaz? Naj pošlje inšpektor Mc. Clunsky po mene . . . Takoj grem k njemu in samo moje zgražanje bode zadostovalo, da se me ne dotakne nihče, naj bo v uniformi ali preoblečen! Radi mene se ne boj. Petrossini je odstranjen in to pomeni meni toliko, kakor pridobitev celega kraljestva . . . v tem mestu se mi je bilo bati samo enega človeka, namreč Josipa Petrossinija — in ker tega sedaj več ni, sem jaz gospod New Yorka in ta mi bo plačal tributa več, nego mu je prijetno!“ konča z izzivajočim smehom in se stegne zadovoljno na naslonjaču.

Vendar njegov tovariš še vedno ni bil prepričan.

„Bojim se, Ti preziraš inšpektorja Mc. Clunskyja, Giovanni.“

„To pač ne.“

„Mogoče, da ve mnogo več o Tebi, kakor se Ti zdi!“

„Budalost . . . Ike, Ti si strahopetnež. Umij se z mrzlo vodo, da se Ti pomirijo živci. Kak dečko si bil pač včasih!“

„Pač lahko!“ pravi Meadows žalostno. „Odkar sem spoznal Petrossinija, katerega se bojim, nisem nič več stari . . . pri njem je vse mogoče. On nas lahko preseneti, ko

se čutimo najbolj varne, priznam, da sem strahopetnež... kar tresem se od strahu pred Petrossinijem, kakor otrok v temni noči pred črnim možem.“

Josip Petrossini je iz svojega skrivališča natanko videl, kako je vstal Gasapardi iz naslonjača in pogledal zaničljivo na svojega tovariša.

„Ike, jaz Te ne razumem!“ zamrmra. „Niti zganil nisi s trepalnicami, ko si umoril bančnega paznika, streljal si obenem z menoj na Lafonta... po begu iz policijskega zapora si šel z neko predrznostjo, kateri sem se i jaz čudil, v Tvojo banko in jim odnesel 350.000 dolarjev — in sedaj —“

„Da, takrat sem bil še mož.“

„Za vraga, pa bodi zopet mož.“

Meadows vzdihne. „Saj bodem zopet, takoj ko bodem imel to lepo mesto za hrbtom,“ pristavi.

„Potem proč od tod, nazaj v Italijo!“ odloči Gasapardi. „Danes popoldne odjadra „Orizaba“ iz Wallstreet. Odpelješ se š njo in se izkrcaš na otoku Mariguano kamor Ti bodem tudi jaz pozneje sledil, tam si prav tako varen, kakor v naročju Abraha-movem. Potrebna navodila ti bodem še dal. Tako odjadramo onkraj luže. Sedaj pa, ljubi prijatelj, jaz rabim mal kapital, recimo 50.000 dolarjev, daj mi jih iz tega, kar si

odnesel Tvoji banki — saj menda ne zahtevam preveč — ali pač?“

„Meni je vseeno!“ meni Meadows in se žalostno nasmehne. „Jaz moram delati to, kar Ti hočeš — ali se Ti mudi in hočeš denar takoj?“

„Razumljivo, Ike,“ pritrди Gasapardi. „Saj ne vem kdaj in kje da se sicer dobiva, kakor v pristanišču pred odhodom parnika — in takrat ni čas za take stvari. Pripravil sem Ti tu jako primerno obleko, v kateri bi Te niti Petrossini ne spoznal, ko bi še živel — v to se oblečeš in počakaj tu do dveh, jaz pa grem skrivno v „Undine“, kjer bodem še par uric spal. Točno ob treh, torej četrт ure pred odhodom parnika bodem v pristanišču, da Ti pomagam, če bode treba. Ako bode vse dobro, se sploh ne pogledava in tudi ne govoriva. Sedaj pa bodi tako prijazen in odštej mi denar!“

„Vzemi sam denar — v sekreterju je, v desnem gornjem predalu. Kakor vidiš, opazujem sedaj ravno to izbornо obleko, katero si zame pripravil.“

„All right. Veseli me, da mi zaupaš... pa saj je to med gentlemeni razumljivo. Ne bodem se zmotil!“

Smehljaje se Gasapardi vzdigne iz sedeža in gre proti pisalnem sekreterju, ki je stal v bližini okna.

Vendar je prišel samo do sredine sobe, kajti v tem trenutku je odprl Petrossini, ki se je odločil za boj, vrata in z enim skokom je bil v sobi.

„Dobro jutro, gospoda,“ pravi zaničljivo, „v resnici ni lepo, da Vas motim — vendar, žal, ne gre drugače!“

V rokah pravice.

Kakor prej o njegovem bratu Attilu, tako se je govarilo tudi o Giovani Gasapardiju, da ga ne spravi nobena stvar iz ravnotežja.

V tem trenutku pa je bilo drugače.

Ni skoro verjel svojim očem. Pred njim stoji Josip Petrossini, v vsaki roki samokres. Eden namerjen na Gasapardija, med tem ko je namerjen drugi na Meadowsa, ki se trese po celem životu.

Gasapardi stopi za korak nazaj in zobje mu šklepečejo, kakor bi ga tresla mrzlica.

Mogoče, da ga je samo to tako prestrašilo, ker je videl pred seboj osebo, o kateri je menil, da je mrtva, oziroma njen duh, dasiravno je bil to jako umazan in raztrgan duh, kajti bivanje pod zemljo in trudapolno delo v rovu sta Petrossinija tako grozno izmučila, da se ga je komaj spoznalo. Samo oči so ostale še prejšnje in iz njih je odsevala tako trdna energija, da so

se celo Gasapardiju, možu, ki je trdil, da ni nikdar poznal strahu, tresla kolena in ni mogel priti k popolni zavesti.

Dasiravno pa se je tako silno prestrašil, opomogel si je zopet kmalu.

„Vsi dobri duhovi!“ zakliče, kolikor mogoče odločno, „saj je to Petrossini — v resnici Petrossini!“

Njegov glas je bil pri tem tak, kakor če bi srečal slučajno na cesti znanca, katerega že dolgo ni videl.

„Petrossini, ljubi mladenič, kako se imate?“

„Slabo!“ odgovori ta lakonično.

„O, žal mi je v resnici!“ zatrjuje Gasapardi, kakor da bi hotel pridobiti čas, in nadaljuje pogovor, med tem ko je pri njem stoječi Meadows samo žalostno stokal.

„Petrossini, Vi izgledate jako originalno! Ali je to sedaj najnovejša moda?“

„Na kolenih so Vaše hlače nekoliko preveč odkritosrčne — in nosite precej zemlje in apna s seboj? Gotovo se niste že dolgo umili?“

„Saj sem se vendar trudil, da Vam pre-skrbim udobno bivališče.“

„Pustite to, Gasapardi, sedaj ni več čas za šale!“ ga pretrga Petrossini, ki je pazil na vsako njegovo kretnjo.

„Dvignite roke kvišku nad glavo — takoj, ali Vas ustrelim — in Vi tudi, Isaak Meadows.“

Oba slušata takoj.

Glas nasprotnika jima je jasno razodeval, da bi jih ta takoj ustrelil, ko bi se le količkaj obotavljala.

„Priznati moram, Petrossini!“ mrmra Gasapardi s vzdignjenimi rokami „to je pač najbolj neprijeten položaj, ki si ga morem misliti!“

Petrossini se ježno nasmeje.

„Pomaknite roke samo za ped nižje, potem Vama storim celo stvar še dosti bolj neprijetno!“ zarohni ta.

„Gotovo sta mislila, da sta me živega pokopala skupno s truplom Pavla Lafonta, katerega sta na tak zvijačen način umorila!“

„Da, Petrossini, to sem jaz mislil. — Oprostite, da sem storil to tako slabo!“ odgovori Gasapardi zaničljivo, dasiravno mu ni šlo na smeh, vendar on se ni hotel tudi v tem brezupnem položaju ponižati.

„Škoda, jaz bi moral spodaj v kleti čakati na Vas — potem bi imel jaz samokres v roki ne Vi.

„Jaz bi bil pa tudi bolj uljuden kakor Vi, in bi Vas ne pustil tako dolgo čakati v tem neprijetnem položaju.“

„Niti en trenotek, kajti bili bi takoj mrtvi, kakor Lafont.“

„Kakor pa vidite, Gasapardi, sem še živ in upam, da tudi останem, dokler ne pride kaj družega!“ pripomni Petrossini hladno.

„To vidim, žal.“

„Verjemite mi Petrossini, jako žal mi je, kajti ako sem kakemu človeku na svetu želel nebeški blagor, potem sem ga Vam!“

Pri tem se glasno nasmeje:

„Kako pa ste vendar prišli iz one neprijetne luknje?“

„Izkopal sem se!“

„Res? Čudno!“

„Rov je bil jako slabo zasut!“ zabavlja Petrossini. „To bi morali Vi že prej storiti, kajti zemlja je bila še preveč mehka.“

„Imate prav, Petrossini. Hotel sem najprej primešati cementa, ta bi bil sedaj že trd kakor kamen in Vi bi potem ne prekopali niti v enem mesecu zasipa.“

„Nihče ne ve zakaj je to dobro.“

„Drugič napravim stvar boljše. O tem bodite prepričani, Petrossini!“

„Stojte mirno!“ ga pretrga Petrossini grozeče.

„Še enkrat se zganite, Gasapardi, in mrtvi ste . . . jaz nisem pripravljen za šale in dobro vem, kaj nameravate z Vašim govoričenjem.“

„Vendar jaz vsled tega ne postanem manj pozoren, kakor sem, ali ste razumeli?“

„Pri Jupitru, razumel sem.“

„Saj govorite vendar jako razločno, Petrossini!“

„To bi tudi želel. — Sedaj sem jaz gospod.“

„Tako je, Petrossini, zlasti, ako s temi samokresi ravnotako dobro streljate, kakor danes to noč . . .“

„O tem ne dvomite!“ pristavi Josip Petrossini kratko in zakliče drugemu:

„Halo, Meadows!“

„Da, kaj je?“ se oglasi Meadows mrmrajoče.

„Ali imate kak samokres v žepu?“

„Celo dva, ako že hočete vedeti.“

„Ko bi mogel po njih seči pokazal bi Vam kaj družega, kakor da držim tu roke kvišku!“

„Verjamem. V katerih žepih imate samokresa?“

„Eden je v desnem žepu suknje, drugi v notranjem žepu telovnika.“

„Dobro, pripognite se proti meni?“

„Zakaj to?“

„Tiho, ne stavite nikakih vprašanj, ampak ubogajte. Hočem Vam vzeti orožje.“

„Vendar ne poskušajte roke povesiti; pri prvem poskusu Vam zapodim takoj kroglo skozi črepinjo!“

Trenotek pozneje mu je Petrossini vzel en samokres.

Hladnokrvno odpre ekspredsedniku telovnik, ne izpusti pa pri tem Gasapardijske izpred oči.

Takoj na to je imel že tudi drugi samokres.

„Pst, Gasapardi, stojte mirno!“ ga svari s povzdignjenim glasom.

„Gre se za življenje, bodite prepričani!“

Te besede so zadostovale, da je bil Gasapardi zopet miren.

Kajti prepričan je bil, da bode vsako najmanjšo sumljivo kretnjo plačal z življenjem.

„Dobro, Meadows,“ se obrne Petrossini zopet k njemu, katerega je postavil tako, da mu je kazal hrbet; ravnotako je stal tudi Gasapardi.

Posegel je v žep in izvlekel par vezi, katere je podal ekspredsedniku čez ramena.

„Ali poznate te reči?“

„Če jih pozna?“ se zasmije Gasapardi.

„Menim, da so že dolgo njegovi stari znanci!“

„Vzemite jih v roke Meadows,“ zapove Petrossini, ne da bi poslušal medklic Gasapardijev.

„Kakor vidite, vezi so odprte. Pripognite se naprej in pritrdite jih na noge.“

„Tako, sedaj jih zaprite, da bodo noge zvezane.“

„Vendar ne mislite, da boste goljufali. Spoznam namreč po rožljanju, ako ste ubogali moje povelje, ali ne!“

„Naj bom proklet, ako storim kaj takega!“ sikne Meadows.

„Ako ne storite tega, udarim Vas takoj s samokresom po glavi, da se hipno nezavestni zgrudite.“

„Storim to lahko tudi kasneje, ko bodem s Gasapardijem gotov.“

„Ko naštejem do tri, zamahnem brez-pogojno — torej, ena, dve —“

In že se je pripognil Meadows pokorno k zemlji.

Na eno nogo je vez že pritrdil.

Ko je Petrossini zopet zapovedal, zaprl se je tudi drugi konec vezi, ki je bila komaj čevelj dolga.

„Tako, sedaj ne boste delali več velikih skokov, Meadows!“ meni Petrossini ironično.

„Sedaj pa roke na hrbet in eno lepo poleg druge!“ zapove in izvleče drugi par jeklenih vezi.

„Vezi privežem lahko z eno roko, medtem ko imam desnico pripravljeno za Gasapardija.“

„Le brez skrbi, Gasapardi, in roko zopet kvišku. Jaz vse vidim!“

„Prav tako, Meadows!“ pohvali tega.

„Še nekoliko bližje skupaj.“

„Tako — vidite, je že dobro!“

Obenem ga sune z nogo od zadaj, da pade Meadows takoj na tla.

Od jeze besneč prične Meadows, ki je bil zvezan na nogah in rokah, da se ni mogel s svojo pomočjo vzdigniti, silno preklinjati.

Petrossini pa se ni zmenil za to, marveč je stopil takoj za Gasapardija.

„Stojte mirno!“

Petrossini je zapovedal to v tonu, kojemu ni bilo možno oporekati.

„Ako se samo ganete, Vas takoj pobijem na tla. Ako ste potem omamljeni, Vas še dosti lažje zvežem.“

„Tega si pač ne želim, ker ne ljubim ravno glavobola!“

„Potem ubogajte in izpolnite točno vse kar Vam zapovem!“ odgovori ostro detektiv.

„Samoobsebi razumljivo, ljubi moj; saj mi ne preostaja družega!“

„Potem naprej, Gasapardi!“ zapove Petrossini odločno in vzame tretji par vezi v roke.

„Spustite levo roke v velikem loku navzdol, tako, da jo imam vedno pred očmi. Kakor hitro je ne vidim, potem smatram, da ste segli po orožju in v istem trenutku bodem streljal.“

„Prav tako.“

„In sedaj še desno roko. — Tako, kakor jaz rečem.“

„Dobro. Vam nič ne pomaga.“

„Roki skupaj.“

„All right!“ zakliče, ko se je ročna vez zaprla z šumom.

„Ali je to bolj prijetno, kakor roke moleti proti stropu?“

„Hm, ne vem. Prijetno bi mi bilo samo tedaj, ko bi bili moji prsti za Vašim vratom!“

„Jako lepo.“

Vendar zvežem raje še Vaše noge. Sicer bodo vezi nekoliko ozke, toda mislim, da bo že. — Tako, stegnite nogo nazaj.“

„Prav tako!“

V istem trenutku je bila vez že tudi zatvorjena.

Petrossini je pritisnil samokres prav na hrbet jetnika.

„Dobro vem, kaj mislite, Gasapardi,“ pravi ta važno.

„Hočete me, medtem, ko se moram pripogniti, da zvežem še drugo nogo, suniti z nogo. Vendar ne storite tega, saj čutite samokres na hrbtu.“

„Moj prst na petelinu je še dosti bolj uren, kakor Vaša noga!“

„Vrag vas vzemi!“ sikne Gasapardi, ki je sprevidel, da se mu je izjalovilo tudi zadnje upanje.

V prihodnji sekundi bi mu kaj takega že tudi ne bi bilo več mogoče, kajti po bliskovo hitro se je Petrossini pripognil in zaprl vez še na drugi nogi.

„Koliko samokresov imate?“ vpraša ta in ga prične tipati po telesu.

„Dva — tri —“

„Ljubi Petrossini jaz sam ne vem. Menda imam tri. Škoda, da ni med temi onega, s kojim sem Vas hotel usmrtiti!

„Tega tudi nikdar več ne dobite, Gasapardi.“

Ta se zlovoljno nasmehne, Petrossini pa mu izvleče samokrese drug za drugim iz žepa.

„Govorili ste pač britko resnico, modrijan mulberrystreetski — prosim, ne suvajte od zadaj!“ ječi Gasapardi.

„Z Vašim dovoljenjem, Petrossini, se vsedem v onile sedež.“

„Menim namreč, da bodeite poiskali za nas kak voz.“

Petrossini je stopil k oknu, je odprl polkna in vžival sveži zrak poznega jesenskega dne.

„In vsega tega sta me hotela vidva zločinca za vedno oropati!“ pravi ta razljučen.

„V resnici, za vse muke, ki sem jih prestal, me niti pogled na vaju ne oškoduje!“

„Vsak pes ima svoj dan!“ pristavi Giovanni Gasapardi žaljivo.

„Dobro, sedaj ste vi na boljšem, Petrossini . . . slutim pa, da najine reči še niso končane. Poprej ste imeli slabe namene in vedel sem, da bi streljali — zato sem se pustil zvezati, kakor oni bojazljivec!“ pristavi in pljuni v smeri proti Meadowsu.

„Vendar pa pride še ura, ko bodem jaz nad Vami in takrat se bodeva pobotala, Josip Petrossini. Mislite na to: Vsak pes ima svoj dan! — in moj dan še pride!“

Petrossini pa se s prezirljivim nasmehom pripogne skozi okno, da pokliče kakega mimoidočih.

V par besedah je obvestil moža na cesti o celi stvari in ta je pri bližnji policijski postaji poklical pomoč.

Petrossini stopi nazaj od okna in opazuje z triumfujočim pogledom oba zvezana zločinca in pravi proti sebi:

„Kak lep rezultat v eni sami noči.“

Petrossini v tem trenutku pač ni mislil, da se bode Gasapardiju, kralju zločincev, še kdaj posrečilo s takorekoč vražjo pretkano-stjo uiti roki maščevalne pravice.

K o n e c.

Založil in prodaja

V. Požgaj v Kranju.

Josip Petrossini

največji laško-amerikanski detektiv!

Ni ga Amerikanca velikega ali majhnega, ki ne bi čul česa o Josipu Petrossiniju in vendar živi v vseh Združenih državah komaj kdo, ki bi mogel trditi, da pozna znamenitega detektiva iz obličja v obličje! Celo njegov najzaupnejši prijatelj, nadsodnik Mc. Clunsky, veliki voditelj njujorške policije, dvomi, ali je videl že kdaj Josipa Petrossinija, kakršen je v resnici.

Pa prav v njegovi izpreminjavosti, v nedosežni umetnosti, napravljati se, izpriminjevati po stavo, ponašanje, glas in celo pogled, leži tajnost njegovih neverjetnih uspehov, kajti ti dve omogočata prihajati v višine in globine človeštva, da celo v take kraje, kjer slave izmečki vsega človeštva svoje orgije.

Njujorške skrivnosti.

Vse skrivnosti mesta, ki je naraslo čez noč iz ribiške vasice na drugo največje mesto na svetu, kjer je življenje pisano in temno, očarujoče in omamljajoče, pogubno, kakor nikjer — kjer aretira policija vsake tri minute kako osebo, kjer zagrabijo vsakih deset minut pijanca, vsakih 20 minut tatu, vsakih 48 minut pretepača, kjer privedejo vsaki dve uri zločinca v preiskovalni zapor in oddajo vsakih pet ur obsojenca v prisilno delavnico, kjer pride na vsakih 8 ur en poizkus umora in se vsak drugi dan izvrši krvav umor in kjer se gode še večja grozodejstva, ki pa ne prodro nikoli na dan in katerih neme žrtve od-

neso valovi Hudson Riverja v neskončni ocean, vse te skrivnosti pozna Josip Petrossini!

Že nad četrto stoletje je izpolnjeval ta čudoviti mož svoj poklic in bi ga še danes, da ni prišla zlobna roka, ki mu je pristrigla nit življenja.

Petrossini je izpolnjeval svoj poklic, podpiran od prav tako ženijalnega bratranca in od svojih nič manj občudovanja vrednih pomagačev Patsyja in Ten Itchija. Kar je v tem času storil in preživel, kakšne vevarnosti je prebil, koliko bolečin in muk je moral prestati pri izvrševanju svojega poklica in kakšne triumfe je dosegel, to nam pripoveduje sam v pričujočih

desetih zvezkih,

ki so pač najzanimivejši, kar jih je izšlo kedaj iz tiskarskega stroja. Tudi najbolj mikavno pisana kriminalna povest je le tema proti dogodkom in doživljanjem Josipa Petrossinija, ki so priznani kot čtivo, ki bi ga slovenski čitatelj ne smel prezreti.

Zatorej Te še enkrat opominjam, dragi bralce, ne zamudi teh prekrasnih povesti, ne odlašaj in naroči se takoj!

Drugemu zvezku Petrossinijevega romana je naslov:

„Tri kaplje krvi.“

